

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел.факс 989 48 66

ПРОВЕРКА
НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

А К Т

ЗА РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНА ПЛАНОВА ПРОВЕРКА
ПО ЗАПОВЕД № ПП-01-47 / 15.05.2013 г. НА ГЛАВНИЯ ИНСПЕКТОР

ОКРЪЖЕН СЪД – ГР. БУРГАС
наказателни дела

На основание **чл. 58** от **Закона за съдебната власт и приетия план за провеждане на комплексна планова проверка** от Инспектората към Висшия съдебен съвет на съдилищата и прокуратурите в Апелативен район –град Бургас, както и на **Заповед № ПП-01-47/15.05.2013 г. на Главния инспектор,**

СЕ ИЗВЪРШИ КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА на Окръжен съд – гр. Бургас (БОС), с обхват на проверката от 01.01.2011 г. до 31.12.2012 г. и задачи на проверката:

- срочност на разгледаните дела и срокове за изготвяне на мотивите към обявени присъди, на решенията и определенията по обявени за решаване дела;

- върнати за допълнително разследване дела - причини и основания, както и спрени наказателни дела;

- изпълнение на присъдите, срокове и причини за евентуално просрочване;

- общи данни и анализ на постъпилите и решени дела от всеки съдия; потвърдени, изменени и отменени съдебни актове;

- оправдателни присъди;

- общ контрол - извършени ревизии от ОС-Бургас и Апелативен съд-Бургас; предложения за изменение на бъдещи съмнение и водещи до противоречиво приложение текстове на отделни норми, както и до противоречива съдебна практика;

- деловодни книги;

- съдебна практика по влезлите в сила съдебни актове;

- форма и съдържание на постановените съдебни актове.

СРОК за извършване на проверката от 27.05.2013 г. до 31.05.2013 г.

ПРОВЕРЯВАЩИ:

ИНСПЕКТОР: Петър Раймундов

ЕКСПЕРТИ: Румен Кабуров, Биляна Райчинова.

МЕТОД НА ПРОВЕРКАТА:

- непосредствена проверка по делата и деловодните книги;

- анализ на документация;

- индивидуални беседи и разговори;

- изискване на статистическа информация от административния ръководител на съда.

I. Управление на съда

Председател на съда е Боряна Димитрова от 27.07.2009 г.

В края на проверявания период Окръжен съд гр. Бургас е с щатна численост 48 магистрати /вкл. Председател, 3 зам. председатели, 40 член съдии и 8 младши съдии/.

За проверявания период в Наказателно отделение има двама командировани магистрати, както следва: със Заповеди № АД-05-03/2011 г., № АД-05-05/2011 г., № АД-05-25/2011 г., № АД-05-103/2011 г., № АД-05-033/2012 г., № АД-05-059/2012 г. на председателя на АС-Бургас да изпълнява функциите на длъжността „съдия” в ОС - Бургас е командирован Яни Гайдурлиев – съдия в РС – Бургас и със Заповед № АД-05-022/2011 г., на председателя на АС-Бургас да изпълнява функциите на длъжността „съдия” в ОС - Бургас е командирован Иво Добрев – съдия в РС – Бургас (за периода 01.03.2012 до 31.05.2012 г.), когато с решение на ВСС по протокол №5/02.02.2012 г., считано от 23.04.2012 г. е повишен в длъжност „съдия в ОС”.

Съдиите от Окръжен съд гр. Бургас са разпределени в отделения: Наказателно отделение, което се ръководи от зам. председателя съдия Петя Петрова – Дакова (назначена с Решение на ВСС от м.декември 2009г.),

Към момента щатните бройки за съдии в наказателно отделение са 12.

Съдиите, разглеждащи наказателни дела в Окръжен съд гр. Бургас за проверявания период са, както следва: Петя Петрова – Дакова, Захарин Захариев, Цвета Ж. Попова, Денчо З. Стоянов, Събчо Събев, Стефан Х. Стойков, Мъгърдич М. Мелконян, Пламен Синков, Даниел Марков, Петя Г. Георгиева, Катя Господинова, Иво Добрев, Яни Гайдурлиев (командирован от РС - Бургас); 4 мл. съдии Асен Радев, Дарина Николова, Невена Ковачева и Мартин Стаматов - на обучение в НИП – София.

По всички ключови въпроси на организацията и осъществяването на съдебната дейност адм. ръководител на БОС г-жа Боряна Димитрова е издала конкретни заповеди с оглед подобряване на правосъдната дейност.

За проверявания период са извършвани следните ревизии на районните съдилища: със Заповед №317 от 08.05.2012 г. и зададен план за периода от 01.07.2011 г. до 30.04.2012 г. е извършена проверка на организацията и дейността на съдиите от РС-Бургас, РС-Несебър, РС-Поморие, РС-Карнобат, РС-Царево, РС-Айтос, РС-Малко Търново, РС-Средец. Проверката включва: 1. Разпределение, образуване, насрочване, разглеждане на делата-организация и срокове; 2. администриране на делата; срочност при постановяване на съдебните актове; 3. дела от предходни периоди – справки, причини за неприключване; 4. Спрени дела-причини; Извършвани ли са проверки с оглед своевременното им възобновяване или прекратяване; 5. Деловодна дейност –срочност при обработване на делата; надлежно водени деловодни книги съобразно ПАРОВАС; Спазване на чл. 89 от Правилника и чл. 9 от ЗСВ.

1. Разпределение на делата на принципа на случайния подбор съгласно чл. 9 ЗСВ.

- Случайният подбор чрез електронно разпределение на делата се извършва от тримата зам. председатели ръководители на отделения – 1-во ГО, 2-ро ГО-въззивни и НО. Със заповед №733/09.11.2009 г. на председателя на БОС са утвърдени Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в ОС-Бургас. Със заповед №641/05.10.2009 г. е разпоредено електронното разпределение на делата да се извършва чрез програмния продукт на ВСС “Law Choice 3.0”, считано от 05.10.2009 г. Със Заповед № 967/09.12.2010 г. на Председателя на БОС, електронното разпределение на делата в наказателно отделение се извършва от зам. председателя на НО съдия Петя Петрова

Проверени:

За 2011 г. на случаен принцип бяха проверени следните 5 дела:

- Протокол за избор на докладчик от 22.07.2011 г. 16:51:21 разпределящ Темелкова НОХД №1001/2011 г.;
- Протокол за избор на съдия-докладчик от 15.11.2011 г. 09:09:16 разпределящ Димитрова НОХД №1655/2011 г.; Не е ясно въз основа на какви правила втория член не е определен по принципа на случайния подбор, а с резолюция?
- Протокол за избор на съдия-докладчик от 9.03.2011 г. 16:25:38 разпределящ съдия Петрова НОХД №189/2010 г., причина за определянето на конкретен докладчик, съгласно т. IV.1 от Заповед № 641/05.10.2009 г. на председателя на БОС, и чл. 89, ал. 7 от ПАРОВАС, делото се разпределя на първоначалния докладчик – по НОХД №189/2010 г. съдия Даниел Марков, определен избор между Даниел Марков: Даниел Марков. Останалите съдии са изключени, понеже са участвали при определяне и обжалване на мерките по чл. 64, ал. 1 и чл. 65, ал. 1 и чл. 111, ал. 1 от НПК
- Протокол за избор на съдия докладчик от 14.02.2011 г. 17:06:08, разпределящ съдия Петрова НОХД №209/2011 г., избор на съдия докладчик – Стефан Стойков, изключени съдии от сл. разпределение няма.
- Протокол за избор на съдия докладчик от 22.02.2011 г. 16:42:47, разпределящ съдия Петрова НОХД №1259/2011 г., избор на съдия докладчик – Денчо З. Стоянов, изключени съдии от сл. разпределение няма.

За 2012 г. на случаен принцип бяха проверени следните 5 дела:

- Протокол за избор на съдия докладчик от 08.11.2012 г. 16:25:41 разпределящ съдия Петрова НОХД №1258/2012 г., избор на съдия докладчик – Даниел Марков, изключени съдии от сл. разпределение: съдия Иво Добрев – основание по чл. 29, ал. 1 т. 1 б. „г” НПК (участвал в мерките за неотклонение).

- Протокол за избор на съдия докладчик от 09.01.2012 г. 16:29:27 разпределящ съдия Петрова, НОХД №28/2012 г., избор на съдия докладчик – Даниел Марков, изключени съдии от сл. разпределение: съдия Денчо З. Стоянов – основание по чл. 29, ал. 1 т. 1 б. „г” НПК (участвал в мерките за неотклонение).
- Протокол за избор на съдия докладчик от 08.11.2012 г. 16:28:19 разпределящ съдия Петрова, НОХД №1253/2012 г., избор на съдия докладчик – Даниел Марков, изключени съдии от сл. разпределение: съдия Денчо З. Стоянов и съдия Петя Г. Георгиева – основание – отпуск.
- Протокол за избор на съдия докладчик от 2.05.2012 г. 16:19:49 разпределящ с. Петрова НОХД №579/2012 г., причина за определянето на конкретен докладчик съгласно т. IV.1 от Заповед №641/05.10.2009 г. на председателя на БОС, делото следва да се разпредели на първоначалния докладчик определен на сл. принцип – докладчика по НОХД №306/2012 г. – съдия Катя Господинова.
- Протокол за избор на съдия докладчик от 29.09.2012 г. 09:15:01 разпределящ с. Димитрова, НОХД №1109/2012 г., избор на съдия докладчик – Захарин Захариев, изключени съдии от сл. разпределение няма.
- Протокол за избор на съдия докладчик от 19.04.2012 г. 16:59:30 разпределящ с. Димитрова, НОХД №529/2012 г., избор на съдия докладчик между съдия Пламен Синков: съдия Пламен Синков, причина за определянето на конкретен докладчик: делото е било върнато на прокурора за отстраняване на нарушения.

2. Книги и регистри, водени от наказателното деловодство.

В БОС се водят нормативно предвидените деловодни книги и тяхното състояние е следното:

– **Описна книга първоинстанционни наказателни дела 2011 г.** прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС и подписана от председател и деловодител, с отбелязване, че съдържа 73 броя листа и е попълнена до 73 лист. Книгата е попълнена стриктно, съгласно изискванията на ПАРОВАС.

– **Описна книга първоинстанционни наказателни дела 2012 г.** прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС и подписана от председател и деловодител, с отбелязване, че съдържа 47 броя листа и е попълнена до 47 лист. Книгата е попълнена стриктно, съгласно изискванията на ПАРОВАС.

- **Описна книга за въззивни наказателни дела за 2011 г.** прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС и подписана от председател и деловодител, с отбелязване, че съдържа 30 броя листа и е

попълнена до 30 лист. Книгата е попълнена стриктно, съгласно изискванията на ПАРОВАС.

- **Описна книга за въззивни наказателни дела за 2012 г.** прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС и подписана от председател и деловодител, с отбелязване, че съдържа 34 броя листа и е попълнена до 34 лист. Книгата е попълнена стриктно, съгласно изискванията на ПАРОВАС.

- **Книга за разпоредителни и закрити заседания** – 1-ва част 2011 г.- прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС, попълнена до 102 лист и отбелязано, че съдържа 102 листа., 2-ра част 2011 г., прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС, попълнена до 3 лист и отбелязано, че съдържа 102 листа. Водят се на хартиен носител;

- Книга “А” за закрити и разпоредителни заседания наказателни дела 2012 г., в която е отбелязано в заглавната страница, че се води за дела, които по закон се водят в открито с.з. прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС и подписана от председател и деловодител, с отбелязване, че съдържа 94 броя листа и е попълнена до 63 лист. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

- Книга “Б” за закрити и разпоредителни заседания наказателни дела 2012 г., в която е отбелязано в заглавната страница, че се води за дела, които по закон се водят в закрито с.з. прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС и подписана от председател и деловодител с отбелязване, че съдържа 102 броя листа и е попълнена до 80 лист. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

- **Срочна книга за открити съдебни заседания по наказателни дела 1-ва инстанция 2011г.**

I част – прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подписана от председател и деловодител с отбелязване, че съдържа 102 броя листа и е попълнена до 102 лист. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

II част – прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подписана от председател с отбелязване, че съдържа 100 броя листа и е попълнена до 18 лист. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2),

а именно с отбелязване на последния пореден номер, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

Срочна книга за открити съдебни заседания по наказателни дела 1-ва инстанция 2012г. - прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подписана от председател с отбелязване, че съдържа 122 броя листа и е попълнена до 81 лист. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

Срочна книга за открити заседания въззивни наказателни дела 2011г. - прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител и деловодител с отбелязване, че съдържа 99 броя листа и е попълнена до 79 лист. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

Срочна книга открити заседания въззивни наказателни дела 2012г. - прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител с отбелязване, че съдържа 119 броя листа и е попълнена до 72 лист. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

- **Книга за и международно правно сътрудничество 2012 г.**, прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител и деловодител, с отбелязване, че съдържа 100 броя листа и е попълнена до 13 лист. Попълвана стриктно. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер 82, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице. В нея са отбелязани с.з. по ЧНД по ЗЕЕЗА и ЗПИИРКОРНФС.

- **Книга за закрити заседания досъдебно производство 2011 г.** - прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител и деловодител, с отбелязване, че съдържа 102 броя листа и е попълнена до 102 лист. Попълвана стриктно. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер 502, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

- **Книга открити заседания досъдебни наказателни дела 2012 г.** - прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител и деловодител, с отбелязване, че съдържа 101 броя листа и е попълнена до 16 лист. Попълвана стриктно. Книгата не е приключена с

изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер 99, датата на приключване на книгата, печат на БОС и подпис на съответното длъжностно лице.

- Азбучен указател наказателни дела 2010 г. -2012 г. от дело 1/2012 г. до дело 1317/2012 г.

- **Книга за съдебен контрол върху досъдебно производство 2012 г.** дежурство - прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител и деловодител, с отбелязване, че съдържа 103 броя листа и е попълнена до 65 лист. Попълвана стриктно. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно с отбелязване на последния пореден номер 316, датата на приключване на книгата и подписа на съответното длъжностно лице.

- **Заповедна книга 2011 г.** – в 3 класъра с номера на заповедите от 1 до 965.

- **Заповедна книга 2012 г.** - в 3 класъра с номера на заповедите от 1 до 1007.

- **Книга за веществените доказателства 2011 г.** прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител и деловодител, попълнена до 21 лист от 100 броя листа. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно след последния пореден номер за годината 90 е положен печат на съда, но липсва подпис на съответното длъжностно лице. Липсва дата на приключване с изписване на последния, пореден номер в книгата. В книгата не са попълнени всички графи, а именно подпис за приемане на в.д., при отразяване на връщането на в.д. или предаването му на притежателя отново липсва подпис на получателя. Протоколите за извършена инвентаризация на в.д., както и за унищожаване на в.д. са приложени към книгата и в самата книга не е посочен начина за унищожаване.

- **Книга за веществените доказателства 2012 г.** прошнурована, прономерована, подпечатана с печата на БОС и подпис на адм. ръководител и деловодител, попълнена до 20 лист от 105 броя листа. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно след последния пореден номер за годината 77 е положен печат на съда, но липсва подпис на съответното длъжностно лице. Липсва дата на приключване с изписване на последния, пореден номер в книгата. Протоколите за извършена инвентаризация на в.д., както и за унищожаване на в.д. са приложени към книгата и в самата книга не е посочен начина за унищожаване. Води се на хартиен носител, като за постъпилите в съда в.д. се съставят приемо-предавателни протоколи, които се прилагат към делата.

- Книга за изпълнение на влезлите в сила присъди и определения за 2011 г. прошнурована, прономерована, попълнена до 33 стр., от 98 стр. с редовни заверки. Води се на хартиен носител. Всеки месец се изготвят протоколи от проверки на сроковете на осн. чл. 120 от ПАРОВАС, които са заверени от съд. администратор и Председателя на съда. За 2011 г. в БОС общият брой на влезлите в сила присъди и определения за 2011 г. е 247 бр. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно след последния пореден номер липсва дата на приключване с изписване на последния, пореден номер в книгата; не е положен печат на съда и подпис на адм. ръководител, както и подпис на адм. секретар.

В по голямата си част, преписите от присъдите се изпращат за изпълнение на прокуратурата в законоустановения срок.

Дела, по които при проверката се констатира съществено забавяне /над 7 дни/ на изпращането на преписи от влезли в сила присъди и определения:

Дело №	Дата на влизане в сила	Дата на изпращане на прокуратурата за изпълнение
НОХД № 132/2009г.	09.2.2011г., върнато на БОС от БАС на 14.2.2011 г.	14.03.2011г. (27 дни след връщане на делото в БОС) - 20 дни закъснение
НОХД № 235/2009г.	07.4.2011г., върнато на БОС от БАС на 15.4.2011 г.	19.05.2011г. (34 дни след връщане на делото в БОС) - 27 дни закъснение
НОХД № 239/2009г.	07.4.2011г., върнато на БОС от БАС на 15.4.2011 г.	19.05.2011г. (34 дни след връщане на делото в БОС) - 27 дни закъснение

- Книга за изпълнение на влезлите в сила присъди и определения за 2012 г. прошнурована, прономерована и подпечатана с печата на БОС, попълнена до 27 стр. от 101 стр. с редовни заверки. Води се на хартиен носител. Всеки месец се изготвят протоколи от проверки на сроковете на осн. чл. 120 от ПАРОВАС, които са заверени от съд. администратор и Председателя на съда. За 2012 г. в БОС общият брой на влезлите в сила присъди и определения за 2011 г. е 189 бр. Книгата не е приключена с изтичане на календарната година, съгласно изискванията на ПАРОВАС (чл. 50, ал. 2), а именно след последния пореден номер липсва дата на приключване с изписване на последния, пореден номер в книгата; не е положен печат на съда и подпис на адм. ръководител, както и подпис на адм. секретар.

В по голямата си част, преписите от присъдите се изпращат за изпълнение на прокуратурата в законоустановения срок.

Дела по които проверката констатира забавяне на изпращането на преписи от влезли в сила присъди и определения:

Дело №	Дата на влизане в сила	Дата на изпращане на прокуратурата за изпълнение
НОХД № 1767/2011г.	02.3.2012г.	22.03.2012г. – 13 дни закъснение
НАХД № 1664/2011г.	09.3.2012г.	03.04.2012г. – 17 дни закъснение
НОХД № 655/2011г.	08.5.2012г., върнато от БАС на БОС 15.05.2012 г.	28.06.2012г. - 44 дни след връщане на делото в БОС, закъснение 37 дни
НОХД № 747/2012г.	19.6.2012г.	09.07.2012г., закъснение 13 дни
НОХД № 1874/2011г.	15.10.2012г., върнато на БОС от ВКС на 22.10.2012 г.	16.11.2012г. - 24 дни след връщане на делото в БОС, закъснение 17 дни
НОХД № 1184/2012г.	06.12.2012г.	28.12.2012г. закъснение 15 дни след законоустановения 7 дневния срок

II. Констатации по образуването на делата, предаването на съд и насочването на НОХД (първа инстанция)

Общи въпроси на първоинстанционното разглеждане на наказателни дела

След постъпването на съответните сезиращи документи, те се входират с входящ номер и дата и се представят на упълномощено лице да извърши тяхното персонално разпределение на принципа на случайния подбор на докладчиците.

По спазването на този принцип прилагаме отделни констатации от извършената проверка. (вж. I.1 от настоящия акт)

1. Образуване на делата

На практика в БОС няма образуване на делата, нито от председателя на съда, нито от негов заместник или от друг съдия. Номерът на делото се дава от компютърната програма за електронно деловодство, като книжата, които са спорни за образуване на съответното наказателно дело, се докладват на зам. председателя и той дава устно нареждането си как да се постъпи. Следователно служебният юридически контрол върху годността на сезиращите документи да доведат до образуване на съответното наказателно дело не е повсеместен върху всички документи, а само по тези, за които канцеларията има колебание. Това положение на практика показва, че всички входящи документи следва да бъдат докладвани на

председателя, зам. председателя или упълномощен съдия за преценка на тяхната годност и относимост за образуване на съответния вид наказателно дело. В този смисъл са нормите по чл. 247, ал. 2 във вр. с чл. 247, ал. 1 НПК, както и разпоредбите на чл. 46 и чл. 47 ПАРОВАС. В този смисъл е и практиката на БАС, където върху входящите книжа се поставя съответният щемпел с дата на образуването, номер на делото и подпис на председателя. Няма никакви пречки тази практика да не се прилага и от БОС. От процесуалната теория е известно, че всяко производство, включително и съдебното, има за цел извършването на определени действия от съда и страните, и постановяването на определен акт. Производството е процесуалната форма за разглеждането и решаването на даден въпрос от съда. Без валидно образувано съдебно производство не може да има валидно постановен и перфектен съдебен акт. В това отношение всички постановени съдебни актове без надлежно образувано съдебно производство са процесуално уязвими, а това би обезсмислило положения труд от съдиите по тяхното постановяване.

Примери:

- По НОХД 767/2010 г. на щемпела срещу длъжността „председател” няма подпис, от което е спорно дали има образуване на съдебно производство, съгласно чл. 247, ал. 1, т. 1 НПК;
- По НОХД 1537/2011 г. на щемпела няма думата „председател” – няма и подпис на длъжностното лице, образувало съдебното производство;
- Същото и по НОХД 1029/2011 г.; НОХД 132/2011 г.; НОХД 1480/2011 г.; НОХД 1739/2011 г.; НОХД 1604/2011 г.; НОХД 227/2011 г.; НОХД 1631/2010 г.; НОХД 1310/2011г.; НОХД 3/2010 г.; НОХД 33/2011г.; НОХД 1002/2011г. и др. за цялата 2010г. и 2011 г.;
- По НОХД № 1257/2012г., съдия Петя Георгиева, има разпореждане с необходимите решения. Образувано по чл. 249, ал.1, чл. 26, ал. 1, чл. 20, ал. 2, чл. 58а, ал. 1 и чл. 54 НК. Наложено е наказание 2 години лишаване от свобода при първоначален строг режим и глоба в размер на 800 лв., наказание по-тежко по вид и размер от наложеното по НОХД № 294/2012 г. по чл. 124, ал. 1 НК.
- По НОХД № 1304/2012г., съдия Петрова, разпореждането е написано на ръка и не е пълно, не съответства на изискванията на НПК. Това е масова практика, която не е защитена от възражението, че без разпореждане за предаване на обвиняемия на съд, няма как обвиняемият да стане подсъдим и да бъде, като такъв процесуален субект законосъобразно осъден.
- По НОХД № 1399/2012г. е определен съдия Пламен Синков, няма разпореждане. Разпореждането си остава необходима предпоставка като отношение към ДП и като най-обща преценка дали въобще са налице изискванията за сключване на споразумение съгласно

материалния и процесуалния закон. В споразумението в съдебно заседание отсъства декларацията на подсъдимия, че се отказва от разглеждане на делото по общия ред, като декларацията не е подписана.

При одобряване на споразуменията от съда не се подхожда формално, а с необходимата критичност при преценката на законосъобразността на постигнатите споразумения на ДП. При допуснати нарушения на закона, постигнатите споразумения не се одобряват, включително и когато наказанието не съответства на чл. 35, ал. 3 НК. В тези производства съдиите от БОС са проявявали активност, включително и с предложения за увеличаване размера на наказанието, макар тези предложения да не са били приети от подсъдимия и неговия защитник.

2. Предаване обвиняемия на съд

С НПК от 2005 г. изрично бе възстановен първият съдебен стадий на наказателното производство, а именно „предаване обвиняемия на съд” – чл. 247 – чл. 252 НПК. Целта на този стадий е да се упражни предварителен съдебен контрол върху законосъобразността и процесуалната издържаност на извършените процесуални действия и действия по разследване на ДП, както и законосъобразността на постановените актове от органите на ДП. Същевременно в този стадий се преценява дали са налице всички положителни и дали отсъстват отрицателните процесуални предпоставки за разглеждане на делото в съдебно заседание. Ето защо, с оглед на установеното в този стадий, съдията-докладчик може: да прекрати или спре наказателното производство, или да върне делото на прокурора, ако са допуснати съществени процесуални нарушения, или да насрочи делото за разглеждане в съдебно заседание. Актът, с който се произнася съда, е разпореждане. Този акт е доказателство за насоката и резултата от извършената проверка, както и план за предстоящите действия, непосредствено преди разглеждане на делото в с.з. Без наличието на разпореждане няма доказателство, че съдията-докладчик е упражнил правомощията си в този стадий, както и няма процесуална причина с конститутивно действие за превръщането на обвиняемия в подсъдим. От тази гледна точка без този задължителен предварителен съдебен контрол върху ДП, продължаването на съдебното производство процесуално се явява невъзможно и поради това и недопустимо.

Следва да се отбележи, че е масова практика или да не се изготвят никакви разпореждания, или на ръка да се напише само, че делото се насрочва за съответната дата и че следва на подсъдимия да се връчат съдебните книжа.

Примери за: 1) липса на разпореждане, както и

2) за пълно и законосъобразно разпореждане

- По НОХД № 1253/2012г. – съдия Петя Георгиева, образувано по чл. 316, във вр. с чл. 309 НК. Няма надлежно разпореждане така, както изисква НПК. Делото е внесено в съда с предложение за споразумение. Страните (обвиняемия и неговия защитник) са изразили несъгласие със споразумението. Само на това основание (липса на съгласие) ДП е върнато на прокурора, което е правилно.
- По НАХД № 765/2012г. – съдия Даниел Марков, образувано по чл. 255, ал. 4, във вр. с ал. 1, т. 6 НК, във вр. с чл. 78а от НК. Има подробно и пълно разпореждане, обаче разпореждането е за връщане на делото.

3. Решени дела в разпоредително заседание

- По НОХД № 1501/2011г. е изписана констатацията: „От изготвения и внесен обвинителен акт (ОА) не се установява по категоричен начин убедеността на прокурора, че са събрани достатъчно доказателства за разкриване на обективната истина”.

Следва да се отбележи, че действително това е съдържанието на чл. 246, ал. 1 НПК, като субективна предпоставка за съставянето на ОА. В съдебното производство подлежи на проверка и контрол не субективната увереност на прокурора, че са събрани необходимите доказателства за разкриване на обективната истина, а обективната подкрепа на тази увереност, т.е. доказателствата, установяващи обстоятелствата предмет на доказване.

На тази основа на проверка подлежи не толкова използваните изрази за обосновка на едни или други факти, както в случая е постъпил съдът, а оценката на доказателствените изводи, които могат да се направят от събрания доказателствен материал. Макар по резултат връщането на делото да е правилно, подходът на оценката в разпореждането навежда извода, че на контрол подлежи вътрешната увереност на прокурора в доказателственото значение на събраните материали, а не обективното значение на същите материали за изясняване предмета на доказване.

Този подход е неправилен и следва да се изостави, защото може да създаде вредна практика за анализ и оценка не на тези положения, които предвижда законът, а на тези, посочени от съда.

- По ЧНД № 1481/2011 г. съдията докладчик е приел, че директора на ТД на НАП Бургас не е легитимиран да оспорва прекратяването на наказателното производство от прокурора. Доколкото процедурата по чл. 243, ал. 3 НПК обезпечава интересите само на увреденото лице, което може да встъпи като гр. ищец в наказателния процес. Съдът е приел още, че към жалбата не са представени доказателства, удостоверяващи надлежно упълномощаване на жалбоподателя да представлява държавата и да претендира обезщетение за причинени имуществени вреди на държавата.

Следва да се отбележи, незабавно, че съдията е направил погрешния извод без да е изяснил фактите от които извода следва да се направи. Според КРБ (чл. 121, ал. 2) „производството на делата, осигуряващи установяване на истината”, а в наказателния процес, съгласно чл. 13, ал. 1 НПК, съдията, прокурорът и разследващите органи, в пределите на своята компетентност са длъжни да вземат всички мерки за разкриване на обективната истина. Директорите на всички ТД на НАП в страната са упълномощени изрично от министъра на финансите да защитават финансовите интереси на държавата в съответния регион. Достатъчно е било да се поиска писмена справка за това, което не е сторено, т.е, делото е решено без да са изяснени всички релевантни обстоятелства.

- По ЧНД №1194/2011г. незаконосъобразно е прието, че лицата, чиито интереси са засегнати с престъплението по чл. 283б, във вр. с чл. 282, ал.1 НК нямат качеството на пострадали по смисъла на чл. 243, ал. 3 НПК. Този извод е неправилен, тъй като нормата на по чл. 283б, ал.1, във вр. с чл. 282, ал.1НК има предвид именно увреждане на интересите на лицата, носители на правото на собственост.

Увреждането на интересите на собствениците е възможно, ако се създават условия, при които е налице пречка или затруднение при упражняване на правото на собственост. От тази гледна точка защитените лица по чл. 283б НК имат статута на пострадали, тъй като чрез престъплението по чл. 283б НК, чрез създаването на пречки или затруднения се ограничава пълноценното упражняване на правото на собственост. Съгласно наказателноправната теория и съдебната практика, пострадал е лицето, чийто интереси и права се увреждат директно чрез извършеното престъпление, както това е в разглеждания случай или увреждането е като една пряко следваща последица на престъплението.

В разглеждания случай увреждането на правата на собственици, като пречка или затруднение при упражняване на правата съставлява обективен елемент на състава на престъплението. Изпълнителното деяние е невъзможно без настъпването на посочените вредни последици.

Именно поради това лицата, чиито право на собственост е предмет на посегателство по чл. 283б НК имат качеството на пострадали от престъплението и в един наказателен процес няма пречка да предявят претенция за причинените им от престъплението имуществени и неимуществени вреди. Ето защо тези лица са правно легитимирани на основание чл. 243, ал. 3 НПК да обжалват постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство.

Поради това неправилно е определението на съда, с което е оставена без разглеждане жалбата на лицата по чл. 283б НК.

Определението е потвърдено от БАС, но това не отстранява допуснатото нарушение на закона.

Понятието пострададъл има по-широко правно значение от това, което са му придали двете съдебни инстанции и в този смисъл е становището на проф. Ал. Стойнов, изразено в книгата му „Жертвата на престъплението”.

Ако лицата по чл. 283б НК нямат правни средства да защитят правата си, гарантирани от НК, то тогава практически се обезсмисля установената в тяхна полза наказателно правна защита.

Вж ТР №1/2013г., т. III, 2: едно лице се определя като пострададъл от това дали е претърпял вреди и дали те са пряка и непосредствена последица от престъплението.

4. Срочност на разглеждане и приключване на първоинстанционните дела

Първоинстанционните дела се обжалват и отлагат в предвидените срокове по НПК. При необходимост за по-продължително проучване на делото се иска разрешение за насрочване на делото в тримесечен срок от постъпването му. Няма искане, направено от докладчика, което да не е било уважено от председателя. Преобладаваща част от делата се приключват в и около едногодишен срок от постъпването им. Има отделни случаи, където продължителността на разглеждане на делото значително надхвърля едногодишния срок.

5. Забавени НОХД - I-ва инстанция, НАХД и ЧНД, приключили в периода 1.1.2011 г. – 31.12.2012 г., по които мотивите са написани след срока по чл. 308, ал. 2 НПК

Общият брой на тези дела е **97**, като най-драстично е забавянето по НАХД № 32/10 г., където забавянето е с 264 дни.

№	Вид и № на дело	Дата на образуване	Съдия	Дата на обявяване за решаване	Дата на предаване на решение /мотиви/. чл. 308, ал. 2 - (30 дни),	Забавя в дни над 30 дн. законоустановен срок
1	НОХД № 473/10г.	03.05.2010 г.	Цветя Ж. Попова	18.06.2010	17.01.11г.	183 дни
2	НОХД № 1205/10г.	05.10.2010 г.	Денчо З. Стоянов	18.11.2010 г.	24.01.11г.	30 дни
3	НОХД №1322/10г.	15.10.2010 г.	Петя Г. Георгиева	20.01.2011 г.	08.03.2011г.	17 дни
4	НОХД № 1366/10г.	21.10.2010 г.	Цветя Ж. Попова	10.11.2010 г.	19.04.2011г.	130 дни
5	НАХД № 272/11г.	25.02.2011 г.	Петя Г. Георгиева	18.03.2011 г.	06.06.2011 г.	50 дни
6	НОХД № 375/11г.	24.03.2011 г.	Захарин П. Захариев	18.05/2011 г.	04.07.2011 г.	17 дни

7	НАХД№ 613/11г.	11.05.2011 г.	Яни Г. Гайдурлиев	09.06.2011 г.	25.07.2011 г.	16 дни
8	НАХД№ 454/11г.	07.04.2011 г.	Яни Г. Гайдурлиев	04.05.2011 г.	25.07.2011 г.	52 дни
9	НОХД№ 826/10г.	28.07.2010 г.	Мъгърдич М. Мелконян	15.11.2010 г.	09.08.2011 г.	237 дни
10	НОХД№ 825/11г.	17.06.2011 г.	Стефан Х. Стойков	26.07.2011 г.	08.09.2011 г.	13 дни
11	НАХД№ 63/11г.	14.01.2011 г.	Цветя Ж. Попова	10.02.2011 г.	12.09.2011 г.	184 дни
12	НОХД№ 732/10г.	05.07.2010 г.	Денчо З. Стоянов	17.11.2010 г.	08.02.2011 г.	53 дни
13	НОХД№ 138/11г.	21.01.2011 г.	Петя Г. Георгиева	09.05.2011 г.	22.07.2011 г.	44 дни
14	НАХД№ 204/11г.	11.02.2011 г.	Цветя Ж. Попова	02.03.2011 г.	20.06.2011 г.	80 дни
15	НОХД№ 1004/11г.	22.07.2011 г.	Цветя Ж. Попова	26.09.2011 г.	07.11.2012 г.	12 дни
16	НОХД№ 673/10г.	22.06.2010 г.	Петя Г. Георгиева	22.12.2010 г.	29.04.2011 г.	108 дни
17	НОХД№ 537/11г.	27.04.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	16.06.2011 г.	29.12.2011 г.	166 дни
18	НОХД№ 7/11г.	03.01.2011 г.	Денчо З. Стоянов	16.02.2011 г.	22.06.2011 г.	96 дни
19	НОХД№ 1410/10г.	28.10.2010 г.	Цветя Ж. Попова	14.12.2010 г.	26.04.2011 г.	103 дни
20	НОХД№ 326/11г.	18.03.2011 г.	Петя Г. Георгиева	17.05.2011 г.	25.08.2011 г.	70 дни
21	НОХД№ 76/11г.	18.01.2011 г.	Цветя Ж. Попова	11.04.2011 г.	19.09.2011 г.	131 дни
22	НОХД№ 209/11г.	14.02.2011 г.	Стефан Х. Стойков	28.12.2011 г.	23.03.2012 г.	58 дни
23	НОХД№ 340/10г.	06.04.2010 г.	Денчо З. Стоянов	10.11.2010 г.	07.06.2011 г.	179 дни
24	НОХД№ 1041/11г.	26.07.2011 г.	Стефан Х. Стойков	17.10.2011 г.	12.12.2011 г.	26 дни
25	НОХД№ 223/11г.	16.02.2011 г.	Даниел Н. Марков	28.04.2011 г.	27.06.2011 г.	30 дни
26	НОХД№ 883/11г.	29.06.2011 г.	Петя Г. Георгиева	26.03.2012 г.	07.05.2012 г.	12 дни
27	НОХД№ 301/12г.	06.03.2012 г.	Петя Г. Георгиева	28.03.2012 г.	04.05.2012 г.	7 дни
28	НОХД№ 945/11г.	12.07.2011 г.	Даниел Н. Марков	05.10.2011 г.	23.11.2011 г.	19 дни
29	НОХД№ 655/11г.	19.05.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	04.10.2011 г.	23.12.2011 г.	30 дни
30	НОХД№ 1542/11г.	28.10.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	26.01.2012 г.	12.07.2012 г.	142 дни
31	НОХД№ 557/12г.	25.04.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	07.05.2012 г.	17.07.2012 г.	31 дни
32	НАХД№ 1872/11г.	27.12.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	26.03.2012 г.	12.07.2012 г.	78 дни
33	НОХД№ 458/12г.	02.04.2012 г.	Цветя Ж. Попова	12.06.2012 г.	03.09.2012 г.	53 дни
34	НОХД№ 1597/11г.	01.11.2011 г.	Яни Г, Гайдурлиев	14.12.2011 г.	06.03.2012 г.	52 дни
35	НОХД№ 936/12г.	02.08.2012 г.	Петя Г. Георгиева	27.09.2012 г.	13.11.2012 г.	17 дни
36	НОХД№ 532/11 г.	26.04.2011 г.	Денчо З. Стоянов	29.06.2012 г.	20.11.2012 г.	114 дни

37	НОХД№ 100/12 г.	24.01.2012г.	Петя Г. Георгиева	21.03.2012 г.	04.05.2012 г.	14 дни
38	НОХД№ 219/12 г.	21.02.2012 г.	Петя И. Петрова – Дакова	03.04.2012 г.	01.06.2012 г.	29 дни
39	НОХД№ 263/12 г.	29.02.2012 г.	Петя И. Петрова – Дакова	04.10.2012 г.	09.11.2012 г.	5 дни
40	НОХД№ 268/12 г.	29.02.2012 г.	Яни Г. Гайдурлиев	30.11.2012 г.	11.02.2013 г.	43 дни
41	НОХД№ 301/12 г.	06.03.2012 г.	Петя Г. Георгиева	28.03.2012 г.	04.05.2012 г.	7 дни
42	ЧНД№ 309/12 г. комулация	07.03.2012 г.	Денчо З. Стоянов	30.11.2012 г.	26.02.2013 г.	58 дни
43	НОХД№ 383/12 г.	20.03.2012 г.	Стефан Х. Стойков	14.05.2012 г.	20.06.2012 г.	6 дни
44	НОХД№ 431/12 г.	28.03.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	30.05.2012 г.	16.07.2012 г.	17 дни
45	НОХД№ 437/12 г.	29.03.2012 г.	Петя Г. Георгиева	11.07.2012 г.	10.09.2012 г.	31 дни
46	НОХД№ 523/12 г.	17.04.2012 г.	Яни Г. Гайдурлиев	04.09.2012 г.	15.11.2012 г.	42 дни
47	НОХД№ 667/12 г.	23.05.2012 г.	Петя Г. Георгиева	25.09.2012 г.	26.11.2012 г.	32 дни
48	НОХД№ 845/12 г.	09.07.2012 г.	Събчо А. Събев	07.02.2013 г.	Без мотиви към 29.05.2013 г.	
49	НОХД№ 892 /12 г.	23.07.2012 г.	Катя Й. Господинова	26.03.2013 г.	Без мотиви към 29.05.2013 г.	
50	НОХД№ 1063/12 г.	10.09.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	18.12.2012 г.	11.04.2013 г.	84 дни
51	НОХД№ 1078/12 г.	17.09.2012 г.	Петя Г. Георгиева	04.12.2012 г.	25.01.2013	22 дни
52	НОХД№ 1101/12 г.	27.09.2012 г.	Даниел Марков	12.12.2013 г.	14.02.2013 г.	34 дни
53	НОХД№ 1120/12 г.	02.10.2012 г.	Денчо З. Стоянов	29.11.2012г.	21.01.2013 г.	23 дни
54	НОХД№ 1149/12 г.	08.10.2012 г.	Даниел Марков	16.04.2013 г.	Без мотиви към 29.05.2013 г.	
55	НОХД№ 1161/12 г.	12.10.2012 г.	Петя Г. Георгиева	10.12.2012 г.	06.02.2013 г.	26 дни
56	НОХД№ 1257/12 г.	08.11.2012 г.	Петя Г. Георгиева	11.12.2012 г.	23.01.2013 г.	13 дни
57	НОХД№ 1275/12 г.	15.11.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	09.04.2013 г.	Без мотиви към 29.05.2013 г.	
58	НОХД№ 1291/12 г.	19.11.2012 г.	Денчо З. Стоянов	31.01.2013 г.	15.03.2013 г.	13 дни
59	НОХД№ 114/12 г.	27.01.2012 г.	Яни Г. Гайдурлиев	16.10.2012 г.	28.12.2012 г.	43 дни
60	НОХД№ 1292/12 г.	19.11.2012 г.	Иво В. Добрев	26.11.2012 г.	04.01.2013 г.	9 дни
61	НОХД№ 1381/12 г.	13.12.2012 г.	Денчо З. Стоянов	22.01.2013 г.	11.03.2013 г.	28 дни
62	НОХД№ 1408/12 г.	19.12.2012 г.	Петя Г. Георгиева	22.03.2013 г.	Без мотиви към 29.05.2013 г.	
63	НОХД№ 1415/12 г.	20.12.2012 г.	Яни Г. Гайдурлиев	18.02.2013 г.	19.04.2013 г.	30 дни
64	НОХД№ 1417/12 г.	20.12.2012 г.	Денчо З. Стоянов	16.01.2013 г.	14.03.2013 г.	27 дни
65	НОХД№ 810/12 г.	02.07.2012 г.	Денчо З. Стоянов	22.11.2012 г.	22.01.2013 г.	32 дни
66	НОХД№ 898/12 г.	24.07.2012 г.	Денчо З. Стоянов	13.09.2012 г.	21.01.2013 г.	101 дни

67	НОХД№ 1258/12 г.	08.11.2012 г.	Даниел Н. Марков	19.12.2012 г.	29.01.2013 г.	11 дни
68	НОХД№ 7/11 г.	03.01.2011 г.	Денчо З. Стоянов	16.02.2011 г.	22.06.2011 г.	96 дни
69	НОХД№ 33/11 г.	07.01.2011 г.	Пламен А. Синков	16.02.2011 г.	21.03.2011 г.	3 дни
70	НАХД№ 76/11 г.	18.01.2011 г.	Цветя Ж. Попова	11.04.2011 г.	19.09.2011 г.	132 дни
71	НАХД№ 147/11 г.	01.02.2011 г.	Мъргъдич М. Мелконян	31.03.2011 г.	18.08.2011 г.	110 дни
72	НАХД№ 151/11 г.	03.02.2011 г.	Денчо З. Стоянов	10.03.2011 г.	24.06.2011 г.	76 дни
73	НОХД№ 431/11 г.	11.05.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	18.05.2011 г.	05.07.2011 г.	18 дни
74	НАХД№ 503/11 г.	19.04.2011 г.	Мъргъдич М. Мелконян	28.05.2012 г.	17.07.2012 г.	20 дни
75	НОХД№ 530/11 г.	26.04.2011 г.	Петя Георгиева	30.11.2011 г.	30.05.2012 г.	151 дни
76	НАХД№ 558/11 г.	02.05.2011 г.	Цветя Ж. Попова	27.05.2011 г.	01.09.2011 г.	67 дни
77	НАХД№ 643/11 г.	18.05.2011 г.	Мъргъдич М. Мелконян	13.06.2011 г.	20.12.2011 г.	160 дни
78	НОХД№ 778/11 г.	13.06.2011 г.	Пламен А. Синков	03.02.2012 г.	28.03.2012 г.	24 дни
79	НОХД№ 856/11 г.	24.06.2011 г.	Цветя Ж. Попова	07.06.2012 г.	22.02.2013 г.	230 дни
80	НОХД№ 858/11 г.	24.06.2011 г.	Мъргъдич М. Мелконян	26.10.2011 г.	13.12.2011 г.	18 дни
81	НОХД№ 932/11 г.	11.07.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	14.09.2011 г.	17.11.2011 г.	34 дни
82	НОХД№ 1001/11 г.	22.07.2011 г.	Цветя Ж. Попова	19.12.2011 г.	02.05.2011 г.	105 дни
83	НОХД№ 1139/11 г.	12.08.2011 г.	Яни Г. Гайдурлиев	09.03.2012 г.	05.09.2012 г.	150 дни
84	НОХД№ 1140/11 г.	12.08.2011 г.	Петя Г. Георгиева	09.12.2011 г.	04.05.2012 г.	117 дни
85	НОХД№ 1286/11 г.	03.09.2011 г.	Яни Г. Гайдурлиев	27.04.2012 г.	12.10.2012 г.	137 дни
86	НОХД№ 1353/11 г.	17.09.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	11.05.2012 г.	08.08.2012 г.	59 дни
87	НОХД№ 1464/11 г.	14.10.2011 г.	Яни Г. Гайдурлиев	09.02.2012 г.	06.07.2012 г.	118 дни
88	НОХД№ 1655/11 г.	14.11.2011 г.	Яни Г. Гайдурлиев	20.02.2012 г.	13.07.2012 г.	114 дни
89	НОХД№ 1766/11 г.	05.12.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	20.04.2012 г.	20.07.2012 г.	61 дни
90	НОХД№ 1876/11 г.	28.12.2011 г.	Мъргъдич М. Мелконян	28.02.2012 г.	12.07.2012 г.	105 дни
91	НОХД№ 3/10 г.	04.01.2010 г.	Мъргъдич М. Мелконян	13.09.2010 г.	22.02.2011 г.	132 дни
92	НАХД№ 32/10 г.	14.01.2010 г.	Мъргъдич М. Мелконян	29.06.2010 г.	19.04.2011 г.	264 дни
93	НОХД№ 1231/10 г.	06.10.2010 г.	Денчо З. Стоянов	03.02.2011 г.	22.06.2011 г.	110 дни
94	НОХД№ 1373/10 г.	22.10.2010 г.	Захарин П. Захариев	17.03.2011 г.	08.06.2011 г.	53 дни
95	НОХД№ 1571/10 г.	29.11.2010 г.	Даниел Н. Марков	30.03.2011 г.	13.05.2011 г.	14 дни
96	НАХД№ 1655/10 г.	15.12.2010 г.	Денчо З.	27.01.2011 г.	28.04.2011 г.	61 дни

			Стоянов			
97	НОХД№ 296/11 г.	09.03.2011 г.	Даниел Н. Марков	29.03.2012 г.	03.09.2012 г.	158 дни

Съдия Даниел Н. Марков – забавяне по 7 дела
Съдия Денчо З. Стоянов – забавяне по 16 дела
Съдия Мъргъдич М. Мелконян– забавяне по 16 дела
Съдия Яни Гайдурлиев– забавяне по 11 дела
Съдия Петя И. Петрова-Дакова – забавяне по 6 дела
Съдия Цвета Ж. Попова – забавяне по 12 дела
Съдия Петя Г. Георгиева – забавяне по 18 дела
Съдия Пламен Синков – забавяне по 1 дело
Съдия Стефан Стойков – забавяне по 2 дела
Съдия Захарин Захариев – забавяне по 2 дела
Съдия Катя Господинова– забавяне по 1 дело
Съдия Събчо А. Събев– забавяне по 1 дело
Съдия Иво Добрев – забавяне по 1 дело

• По НОХД № 34/2008г . делото е образувано на 08.02.2008 г. за деяние (групово изнасилване на 13 годишна девойка), извършено на 08.07.2005 г. Първото с.з. е било насрочено на 26.03.2008 г., а за първи път е даден ход на делото на 02.11.2009 г., т. е. 1 година и 9 месеца след образуването му. Това налага извода, че съставът на съда не е използвал в необходимия предел и интензитет предвидените процесуални мерки за дисциплиниране на процеса по отношение на подсъдимите и другите страни в производството и този стил на поведение е продължил и през следващите години. Делото е отлагано до сега, по различни причини, повече от 15 пъти.

Съдът не е прецизирал поведението на подсъдимите и свидетелите в смисъл кога неизпълнението на процесуалните задължения произтича от обективни причини и кога съставлява неоснователно неизпълнение на процесуални задължения или съставлява злоупотреба с определени процесуални права. При недобросъвестно процесуално поведение процесуалният закон дава възможност спрямо съответните процесуални субекти да се вземат необходимите дисциплиниращи мерки: за подсъдимите прогресивно утежняване на мярката за неотклонение, включително и принудително довеждане, а за свидетелите – глоби, както и принудително довеждане. И за двете категории процесуални субекти следва да се прецени дали не е налице хипотезата на чл. 57, ал. 2 КРБ, при която проявеното бездействие не се толерира и поради това не съставлява основание за отлагане на делото.

В тази връзка следва да се отбележи, че ръководството и движението на процеса по горепосоченото дело не се е намирало здраво в ръцете на

състава на съда, а по-скоро темпото на процеса и насоката на неговото развитие са били в зависимост от поведението на подсъдимите, другите страни и свидетелите по делото. Липсва концентрация и целенасоченост в действията на съда и съсредоточаване на усилията само върху основния предмет на установяване по чл. 102 НПК, както и прилагането на ефективни процесуални мерки спрямо недобросъвестните процесуални субекти.

За приключването на делото в един сравнително кратък срок – примерно до края на 2013 г., е наложително да се направи план на обстоятелствата, които се нуждаят от изясняване и необходимите за същата цел доказателства и доказателствени средства. Да продължи практиката за насрочване на делото с една призовка за две и повече заседания. Да се степенуват и планират наложителните дисциплиниращи процесуални мерки срещу възможните процесуални субекти, като потенциални процесуални нарушители и тези мерки да се прилагат постепенно и неотразимо. В крайна сметка НПК е предоставил необходимите средства за успешното водене и приключване на всяко наказателно дело. Необходимо е само тези средства да се прилагат винаги, когато са налице основанията за това. При необходимост и при конкретни затруднения е полезно докладчикът да потърси помощта на своите колеги наказателни съдии от ОС, АС, а защо не и от ВКС, ако въпросите се поставят принципно, а не за конкретния случай.

- **Производството по НОХД № 145/2004 г.** е продължило много повече от обичайното време за разглеждане на дела от подобен характер, но при това дело следва да се посочи, че докладчикът съдия Веселка Узунова е проявила твърдост и непреклонност пред всички изкуствено създадени трудности за разглеждане на делото. На страната на подсъдимия известния Ивайло Дражев, в определен момент са били лекарската гилдия с отношение към здравословното му състояние, адвокатурата в лицето на неговите защитници, както и полицейските органи, които не са могли да го открият, дори когато е бил в Бургас.

Съдът е бил поставен в крайно неблагоприятна процесуална ситуация да проверява чрез експертизи и контраекспертизи медицинските документи относно състоянието на подсъдимия, които са предизвиквали основателно съмнение относно тяхната обективност и достоверност. Въпреки всички препятствия и трудности, делото е приключено и за отбелязване е, че наложеното наказание на подсъдимия на съдържа елементи на възмездие, а съставлява обективна оценка на съда за обстоятелствата по чл. 54 НК и тяхното съотношение.

Препоръчително е при случаи, подобни на разглеждания, председателят на съда, докладчикът по делото или друго длъжностно лице от съда да информира незабавно обществеността за всички трудности, създадени при разглеждане на делото, както и лицата към съответните институции, за да е

ясно на всички, че съдът сам не може да направи абсолютно всичко ако другите институции не изпълняват задълженията си, така ще се постигне не само информираност, но и възпитателен ефект.

6. Неправилно насрочено дело, вместо да бъде прекратено

• НОХД № 783/2010г.

Делото е постъпило в съда на 20.07.2010 г. Разпределено е на същата дата на докладчик съдия Цвета Попова. Разпореждането за насрочване на делото е от 12.08.2010 г. В разпореждането не е уведомен министъра на финансите или негов териториален пълномощник, че в съда е образувано дело с предмет на обвинението бюджетни средства. Това изискване се съдържа в разпоредбата на чл. 255, ал. 2, вр. с чл. 15, ал. 4 НПК. Същевременно е задължително да се отбележи, че не са били налице условия за разглеждане на делото в съдебно заседание, тъй като обвинителният акт съдържа съществени непълноти. Липсва размерът на общо причинените вреди, а те са дадени поотделно за всеки инкриминиран случай. Липсва констатация в обвинителния акт кои вреди са възстановени и кои не, както и взетите мерки за обезпечаване на вземането на държавата по евентуален граждански иск или наложена глоба, каквато възможност е предвидена в санкцията на чл. 256, ал. 2 НК.

Допуснатото нарушение в обвинителния акт е съществено в две насоки:

а) размерът на вредите е задължителен реквизит от обстоятелствената част на обвинителния акт, съгласно чл. 246, ал. 2 НПК и главен предмет на доказване, съгласно чл. 102, т. 2 НПК.

б) стойността на предмета на престъплението е основен обективен признак в съответствие, с който се определя и квалификацията на деянието по чл. 256, ал. 1 и ал. 2 НК. Вън от това правото на защита на подсъдимите би било съществено ограничено, ако те не знаят по какъв стойностен предмет на обвинението следва да се защитават.

Това е налагало връщане на делото на прокурора за отстраняване на посочените недостатъци.

Съдебното заседание е водено без яснота относно обстоятелствата, които се нуждаят от изясняване. Въпреки наличните множество писмени документи, приложени към ДП и изготвените множество съдебно-финансови експертизи, в съдебно заседание отново се изискват писмени документи за обстоятелства, които са надлежно изяснени, както и отново се назначават експертизи по обстоятелства, които са били предмет на изясняване в ДП, без обективно да се е наложило тяхното доизясняване. Отделно от това делото е отлагано и поради неявяване на подсъдими или техни защитници, с други думи основната причина за движението на процеса не е било процесуалното ръководство на председателя и състава на съда, а исканията на защитниците на подсъдимите и фактически

сложилите се обстоятелства. Няма друго убедително обяснение за проведените 19 съдебни заседания без постановяване на присъди, а с приключване на съдебния наказателен процес с прекратяване на наказателното производство поради изтекла преследвателска давност.

С определение от 15.03.2012 г., постановено в съдебно заседание, съставът на съда е прекратил наказателното производство срещу двамата подсъдими по чл.256, ал. 2, вр. с чл. 20, ал. 2, вр. с чл. 26, ал. 1 НК за първия и по чл. 256, ал. 2, във вр. с чл.20, ал. 4, във вр. с чл. 26, ал. 1 НК за втория подсъдим. Определението не е обжалвано и не е протестирано в установените от закона срокове, поради което е станало окончателно и неотменимо.

Определението за прекратяване на наказателното производство е постановено в нарушение на материалния закон.

Съставът на съда е допуснал смесване между общата и абсолютната давност, както и съотношението между тях. Принципът е, че общата давност се прилага само доколкото не е налице спиране или прекъсване на давността. Установено е по делото, че преди изтичане на общата погасителна давност, т.е. преди 28.02.2008 г. срещу обвиняемите не са били предприети персонални действия за ангажиране на наказателната им отговорност. И двамата са привлечени към наказателна отговорност на 14.02.2009 г., т.е. след изтичането на общата десет годишна давност. Съгласно практиката на ВС и на ВКС давността за преследване се прекъсва не с всяко действие по разследването, а с такива действия по разследването, които персонално са насочени към деца: привличане в качеството му на обвиняем; задържане по мярка за неотклонение; извършване на други действия на процесуална принуда лично срещу обвиняемия. Образуването на наказателното производство без да е персонално конкретизирано, само по себе си не съставлява осъществено персонално наказателно преследване и само на това основание не може да се приеме, че е налице прекъсване на давността.

Вярно е, че наказателното производство е необходимата процесуална форма за осъществяване на наказателно преследване, но безадресното образувано наказателно производство, без конкретно посочени процесуални мерки спрямо обвиняемия не е от категорията на процесуални действия, прекъсващи давността.

И понеже в границите на същата погасителна давност няма действия по разследването непосредствено и персонално насочени към обвиняемите, давността не е нито спирана, нито прекъсвана и е изтекла на 28.02.2008г. С настъпването на тази дата прокурорът е бил длъжен да прекрати ДП на основание чл. 81, ал. 1, т. 3 НК.

Съдът е бил длъжен още в подготвителното заседание за насрочване на делото да констатира и това обстоятелство и да упражни правомощията си по чл. 250, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 24, ал. 1 и 3 НПК, без да насрочва

делото в съдебно заседание и да прекрати наказателното производство на 15.03.2012 г., близо две години след постъпването му в съда. Това забавено прекратяване на делото може да създаде основания за отговорност на държавата, поради неоснователно третиране на лицата като обвиняеми, след като основанията за това са отпаднали.

Предлагам това дело да се обсъди на общо събрание на съдиите от наказателното отделение с оглед повишаване прецизността на съдийския контрол спрямо обвинителните актове, както и с оглед уеднаквяване на съдебната практика за недопускане на други аналогични прецеденти за в бъдеще.

III. Констатации за спазването на закона при разглеждането и решаването на първоинстанционни НОХД, с влезли в сила съдебни актове

- По НОХД № 259/2011г. и НОХД № 810/2012г.

Вместо разпореждане за предаване на обвиняемия на съд и насрочване на делото в открито съдебно заседание има саморъчно изписана резолюция в три точки, няма произнасяне по чл. 255 НПК за пострадалите. Наследниците на убития не са уведомени за разглеждане на делото по законоустановения ред, а са дошли в съдебната зала, след като по неофициален път са научили за разглеждане на делото. При това положение не може да се приеме, че е изготвено законосъобразно разпореждане за насрочване на делото.

За отбелязване, в сравнителен план, е че председателят на БОС се произнася винаги с разпореждане за удължаване срока за първоначалното насрочване на делото над два месеца, а съдията-докладчик, който има задължения и към останалите процесуални субекти, се произнася за насрочване на делото с резолюция, пропускайки поради тази причина да уведоми наследниците за техните процесуални права. Не, че извършеното от председателя на съда е неправилно, но на практика процесуалните права на пострадалите са били пренебрегнати (остават на втори план) за сметка на стриктно изпълнените вътрешни бюрократични правила. Очевидно е, че изискваната от НПК за равнопоставеност на всички защитени ценности и субекти не е била съобразена.

- В Решение от 06.08.2010г. по ВНОХД № 602/2010г. С докладчик, неизписан и неконкретизиран персонално, поради това не може да се установи дали докладчикът е от състава на БОС и дали са били налице изискванията спрямо него по чл. 29 НПК за формирането на законен съдебен състав. Същият пропуск е направен и по ВНОХД № 17/2010г.

- По ВНОХД за палеж на два автомобила от трима подсъдими, на обща стойност 34 000 лв., условното осъждане е крайно либерална мярка за толкова дръзко престъпление. Във всички исторически времена и общества палежът, като едно от тежките умишлени престъпления, винаги

се е наказвал строго и то преди всичко с оглед целите на генералната превенция. В разглеждания случай, тези цели, очевидно са игнорирани, и с това присъдата е лишена от необходимия възпитателен ефект, който ѝ възлага наказателния закон.

Наред с това, при определяне размера на наказанието, за всеки от подсъдимите има противоречие в мотивите между обстоятелствата, при които е определена санкцията и нейното финално фиксиране. За първия и третия подсъдим наказанието е определено при превес на смекчаващите обстоятелства, а на практика, с оглед на фиксирания размер е очевидно, че наказанието е определено само при смекчаващи обстоятелства, каквито липсват.

При приетото съотношение на обстоятелствата по чл. 54 НК, съгласно становището на проф. Иван Ненов, изразено в учебника „Наказателно право – Обща част“ София, 1972 г., с.494 – (техника на определяне на наказанието), при превес на смекчаващите обстоятелства, размерът на наказанието следва да бъде определен между средния и минималния, предвиден в закона, размер или това е диапазонът между 7г. 6 м. л. св. и 3 г. л. св., но никога само 3 г. л. св., тъй като според същия автор този размер съответства на друго съотношение на обстоятелствата, а именно при наличието само на смекчаващи, каквито липсват. Според ВКС противоречието между мотиви и диспозитив на присъдата всякога съставлява отменително касационно основание. Същото е нарушението и по НОХД № 294/2012г.

- По НОХД № 1120/2012г. няма разпореждане за насрочване на делото. Предмет на обвинителния акт е обвинение за извършен грабеж при опасен рецидив, придружен с причиняването на средна телесна повреда и равностойност на ограбените вещи – 813 лв. В обвинителния акт е отбелязано, че щетата, в размер на 813 лв., не е възстановена. Същевременно съдията-докладчик не е изпълнил задълженията си по чл. 255, ал.1 и 2 НПК. Същото и по НОХД № 1876/2011г.

- По дела за транспортни престъпления със съставомерни последици в диспозитива на присъдата неправилно се възпроизвежда цялото съдържание на нарушеното правило за движение от ЗДвП, вместо да се изпише само цифровата номерация на разпоредбата.

- В съдебните протоколи, при необходимост от събиране и проверка на нови доказателства, неправилно се изписва отрицателен диспозитив на определението за отлагане на делото, който нищо не означава, защото е неизпълним. Например: „Не приключва съдебното следствие“. Това изрично не е необходимо да се изписва, то може да стане ясно и само от факта на отлагане на делото, като се посочат причините за това. Съдът не трябва да постановява решения, които нямат правно значение.

- В съдебния протокол преди приключване на съдебното следствие страните не се питат имат ли искания за събиране на нови доказателства,

което формално ограничава правата им, особено когато са без професионална защита.

- По НОХД № 1766/2011г. в съдебния протокол в началото на съдебното следствие е изписан изразът „Съдът постановява да се извърши съдебно следствие”, който е неправилен и не съответства на характера на последвалите действия. Може да се постанови извършването на едно отделно самостоятелно процесуално действие, като елемент от съдебното следствие, но когато става дума за цялостно съдебно следствие, което е една сложна съвкупност от множество отделни процесуални действия, неправилно е да се изписва предстоящото им извършване като постановление на съда. Би било по-добре да се запише следното:

„Съдът обявява започването на съдебното следствие, като дава думата на прокурора за прочитане на обвинителния акт.”

- По НОХД № 165/14.06.2012г. при продължавано престъпление по чл. 199, вр. с чл. 26 НК се постановяват самостоятелни 11 установителни диспозитива, всички по същата квалификация, без да се сумира общия стойностен предмет на цялостното и единно продължавано престъпление, което е в нарушение на чл. 26, ал.2 НК. Съгласно изискванията на чл. 26, ал. 1 и 2 НК, всичките тези 11 отделни пункта от диспозитива на присъдата следва да се редуцират само до един осъдителен диспозитив, в който следва да се посочи, че деянията са осъществени при условията на продължавано престъпление за съответния времеви период по осъществената правна квалификация и общата сума на предмета на престъплението.

Така е постъпил съдът и по отношение на друг подсъдим, с 10 отделни диспозитива, което е също неправилно.

По приложението на материалния закон

По НОХД № 294/2012г. обвинението е било по чл. 124, ал.1, пр. 2, вр. чл. с 54 НК за умишлено причинена средна телесна повреда с настъпила смърт по непредпазливост.

Подсъдимият нанесъл на пострадалия удари с юмруци и мотика в областта на главата, шията и гърдите, в резултат на което и без относителна самостоятелност и продължителност във времето, от причинените средни телесни повреди: счупени лицеви кости и долна челюст, счупени 5 ребра двустранно, контузия и оток на мозъка, настъпила смъртта на пострадалия. Не е изследван умисъла на подсъдимия и мотивите на деянието, без да свързан с изявлението му при влизането в заведението: „Ще ви изколя!” Защо е нанесъл удари с мотика по главата, шията и гърдите на пострадалия, ако е целял само причиняване на средна телесна повреда. Не е поставен на изследване въпросът дали причинените увреждания, като средни телесни повреди могат да бъдат неутрализирани и да бъде спасен живота на пострадалия, т.е. била ли е смъртта неизбежна последица на причинените увреждания или този резултат, макар и с

лекарска помощ, е бил непреодолим. Поради неизследването на тези въпроси едно умишлено убийство е квалифицирано като непредпазливо, въпреки обстоятелствата по делото.

- В Решение по ВНОХД № 38/2010г. незаконосъобразно е прието, че участието на пострадалия в съдебното производство, без да е конституиран като частен обвинител, го легитимира като надлежна страна. Този извод е незаконосъобразен, тъй като не е спазена задължителната процесуална форма за конституиране на пострадалия, като страна в наказателния процес: подадена молба от него за започване на съдебното следствие, определение на съда за допускането му да участва като частен обвинител или граждански ищец, фактическото му встъпване в процеса. В разглеждания случай е налице само последния елемент на законоустановения фактически състав за конституирането на пострадалия като страна в наказателния процес, който без наличието на предходните задължителни процесуални действия на пострадалия и съда не може да предизвика конституирането му като страна.

- По НОХД № 1766/2011г. съдебното следствие е приключило, като е взето становището на страните само по веществените доказателства, а не като се попитат страните дали имат желание за извършване на нови следствени действия, така както изисква чл. 286, ал.1 НПК. Това положение позволява да се поддържа довод, че страните не са били уведомени за предоставените им от НПК процесуални права и не са осигурени условия за упражняването им – арг. чл. 15, ал. 3, вр. с ал. 2 и 4 НПК.

- При провеждането на съкратено съдебно следствие (СССл) по НОХД № 898/2012г. липсва констатация:

- а) че направеното самопризнание на подсъдимия се подкрепя от доказателствата по делото и определение, с което съдът обявява, че при постановяване на присъдата ще ползва самопризнанието без да събира доказателства за фактите, изложени в обвинителния акт – чл. 372, ал. 4 НПК. Не е постановено с определение, че в този случай няма да се извършва разпит на подсъдимия, на свидетелите и вещите лица за фактите по обвинителния акт, както и че при евентуална осъдителна присъда наказанието ще бъде определено при условията на чл. 58а НК.

- б) правната квалификация на присвояването по чл. 203, вр. с чл. 201, чл. 26, ал. 1 НК е неправилна: подписите в оперативните бележки не са на титуляра на влога, а на подсъдимия, т.е. присвояването в големи размери е улеснено с извършването на друго престъпление – чл. 309, ал.1 НК и квалификацията следва да бъде по чл. 203, вр. чл. 202, ал.1, т. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК.

- По НОХД №53/2011г. Основателно и законосъобразно съдебно производство по делото (образувано и започнало по глава XXVII НПК). СССР е прекратено в съдебно заседание и върнато на прокурора. При

предварителното изслушване на страните по реда на чл. 371 т. 2 НПК, на основание чл. 287 НПК, прокурорът е повдигнал на подсъдимия ново обвинение – вместо по чл. 304а по чл. 304, ал.1 НК.

Недопустимо е в СССл да се повдигне ново обвинение, което означава, че обстоятелствата по делото не са установени по несъмнен начин и на практика подсъдимият е лишен от правото да признае фактите, изложени в обвинителния акт, защото те не са несъмнени и трайноустановени, а променливи, след като въз основа на същите факти се повдига ново обвинение.

- По НОХД № 431/2012г. делото е разгледано по реда на чл. 371, т. 2 НПК (СССл).

Наказанието е определено по чл. 343, ал. 1, б. „в”, вр. с чл. 58а, ал.4 НК и чл. 55 НК без да са изложени съображения дали са налице едновременно условията по чл. 58а ал.1 - 3 НК и чл. 55 НК и защо. Вместо това, без да се разгледат паралелно двата възможни алтернативни режими за определяне на наказанието, се отива направо към приложението на чл. 55 ал.1 НК, без да има достатъчно убедителни съображения за това, а чисто формално позоваване на този текст. По този начин незаконосъобразно се заобикаля приоритетния режим за определяне на наказанието по чл. 58а ал.1-3 НК, с което на практика се стеснява приложното му поле и се неутрализира законодателната идея за законосъобразното и внимателно прилагане на чл. 55 НК при хипотезата на чл. 58а НК.

- По НОХД 696/2012г. подсъдимият е осъден:

- по чл. 343б, ал.1, вр. с чл. 58а, ал. 4, чл. 55, ал. 1, т.2 НК на пробация и е лишен от право да управлява МПС за срок от 2 години за това, че управлявал МПС с концентрация на алкохол в кръвта си 2,75 промила.

- по чл. 304а, вр. чл. 373 т. 2, чл. 58а, ал. 4 НК на пробация за това, че предложил подкуп на полицейските органи да не извършат действия по служба.

На основание чл. 23, ал.1 НК е определено общо най-тежко наказание пробация, към което е присъединено наказанието лишаване от право да управлява МПС за срок от 2 години.

Деянията по горепосочената присъда са извършени на 04.06.2012г. в изпитателния срок на присъдата по НОХД № 3569/2011г. на РС – Пловдив, в сила от 28.03.2012г., но не е приложен чл. 68, ал.1 НК и така на подсъдимия е опростено наказанието 4 м. лишаване от свобода, отложено за изпълнение по условната присъда.

- По НОХД № 383/2012г. не се спазва изискването по чл. 49, ал.2 НК. По аргумент за противното, а именно че срокът на наказанието лишаване от права не може да бъде по-малък от срока на наказанието лишаване от свобода. Съдът е наложил наказанието лишаване от право да се управлява МПС в размер по-нисък от размера на основното наказание, като е изложил и съображения за това. Тези съображения са незаконосъобразни,

защото противоречат на ТР и ППлВС, ТР№61/80г., ППлВС №1/83г., които съгласно чл. 130, ал. 2 ЗСВ са задължителни за съдилищата и не могат да не бъдат съобразявани под никакъв предлог, включително и по изложените съображения от съда.

• По НОХД № 1258/2012г. съдебното производство е започнало като СССл по чл. 371, т.2 НПК. В хода на производството е поискана и допусната СМЕ относно характера на причинените увреждания на пострадалия преди настъпването на смъртта.

Съдът е приел искането за основателно, което означава, че не са били налице изискванията по чл. 371, т.

2 НК, а с това и предпоставките за СССл.

В този случай и при направеното искане от подсъдимия, съдът е бил длъжен да отмени определението, с което е допуснал разглеждането на делото при условията по чл. 371, т. 2 НПК и да се започне отначало пълно съдебно следствие по общия ред.

Съдът не е възобновил изцяло и напълно предвиденото в закона пълно съдебно следствие и поставил поисканата задача на СМЕ.

Пак при същите условия, съдът е констатирал противоречие в обясненията на подсъдимия с тези, дадени в ДП л. 37-39 и постановил тяхното прочитане. След което страните са направили искане за приключване на съдебното следствие. Делото е приключено по общия ред за разглеждане в с.з. без пълна проверка на всички събрани доказателства на ДП, а само по възражението на подсъдимия.

Проведеното производство от съда не е нито по общия ред, нито по чл. 371, т. 2 НПК, а един хибрид от двете производства, който НПК не познава. Двете производства са самостоятелни и алтернативни, като за преминаването от едното в другото е необходимо винаги изрично определение на съда, за да са наясно участващите в процеса какви са техните права. И освен това отпаднат ли основанията за СССл, задължително е пълно провеждане на съдебно следствие по общия ред. В противен случай, какъвто е и разглеждането, се нарушава грубо НПК, относно спазването на предписаната процесуална форма за надлежното производство и като последица от това могат да бъдат засегнати или ограничени процесуалните права на страните.

Изводи и препоръки:

Допуснатите пропуски и нарушения на материалния закон при разглеждането на първоинстанционните наказателни дела не са по брой нито много, нито по естеството си са прекалено тежки. Става въпрос за такива пропуски и нарушения на закона, които могат да бъдат напълно преодоляни ако се подобри предварителното проучване и пълноценната подготовка за разглеждане на делата в съдебно заседание. Това предполага пълноценно упражняване и запълване с необходимо съдържание на първия стадий от съдебното производство, а именно предаване обвиняемия на съд.

В този стадий освен щателен контрол върху цялото ДП, съдията-докладчик следва да прецени и установи какви действия следва да се предприемат, за да се осигури законосъобразното разглеждане на делото, включително и дали са налице всички необходими доказателства за приложението на нормите от общата част на НК – чл. 23, чл. 25, чл. 26, чл. 29, чл. 30, чл. 68, чл. 58а и други норми, чието приложение е служебно задължение на съда. В това отношение е необходимо ясно разграничение между обстоятелствата, предмет на доказване по чл. 102 НПК, тежестта за доказване на които е на прокурора, съгласно чл. 103, ал.1 НПК и всички други обстоятелства, свързани с възможното приложение на норми от общата част на НК, посочени по-горе, за което служебно задължение има първоинстанционният съд. Когато по тази втора група обстоятелства липсват доказателства, съдът е длъжен да поиска служебното им събиране. В противен случай е възможно постановяване на присъда в нарушение на материалния закон.

Изписването на мотивите към съдебните актове следва да става в предвидените законови срокове. Когато в закона има императивно определен срок по отношение на същия срок не могат да се прилагат други времеви критерии, включително и понятието за т.н. „разумен срок”.

Срочното написване на съдебните актове е функция от общата организация на съдебната дейност в съда, в смисъл равномерна натовареност на съдиите, ритмична и своєвременна обработка на делата, с оглед срочното им разглеждане и решаване, както и от личната организация и стил на работа на всеки съдия.

Би било добре всеки съдия да има определено виждане за изписване на просрочените съдебни актове. За решаването на тази задача е необходимо да се осигури постепенна възможност за срочно изписване на последните по време решени дела, като едновременно с това се разработи индивидуален времеви график за изписването на мотивите по всички предходни просрочени дела. Ако тези две изисквания се прилагат на практика едновременно, ще се постигнат два благоприятни резултата:

1/ Ще намали автоматично броят на останалите ненаписани актове, извън законните срокове, непосредствено след постановяването им.

2/ Постепенно ще се намали общият брой на всички ненаписани просрочени съдебни актове.

Необходимо е ежемесечно тези наказателни дела да се отчитат и докладват на общото събрание на съдиите от всеки съдия и така да се наблюдава и ръководи процеса по изписването на забавените мотиви от всички съдии, които имат такива актове.

За преустановяване на тази вредна практика (недописването в срок на съдебните актове) на Общото събрание на съдиите от наказателното отделение да се приемат реални срокове за изготвянето на всички съдебни актове от всеки съдия. Сроковете следва да бъдат мобилизиращи, но и

реални, съобразени с действителната натовареност и друга ангажираност на съдиите. В началото на всеки месец зам. председателят по наказателните дела да отчита общия брой на останалите ненаписани съдебни актове за всеки съдия и общо за цялото отделение, като се отчита и тенденцията. Така само за няколко месеца, примерно най-късно до края на 2013г. изоставането със срочното изготвяне на съдебните актове може да бъде преодоляно.

IV. Констатации по разглеждането и решаването на въззивните наказателни дела

Забавени въззивни наказателни дела, разгледани в открито съдебно заседание и предадени след срока по 340, ал.1 НПК

Общият брой на тези въззивни дела за 2011 г. е 136, като най-драстично е забавянето по ВНАХД 849/2011 г – 312 дни - съдия Мъгърдич М. Мелконян.

№	Вид и № на дело	Дата на образуване	Съдия	Дата на обявяване за решаване	Дата на предаване на решение /мотиви/ по 340, ал.1 НПК (30 дни)	Забавя в дни над 30 дн. законоустановен срок
1	ВНЧХД № 18/11г.	05.01.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	21.01.2011 г.	19.04.11г.	58 дни
2	ВНОХД № 21/11г.	05.01.2011 г.	Яни Г. Гайдурлиев	04.02.2011 г.	10.05.11г.	65 дни
3	ВНОХД № 22/11г.	06.01.2011 г.	Петя Г. Георгиева	22.01.2011 г.	11.05.11г.	80 дни
4	ВЧНД № 52/11г.	13.01.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	21.01.2011 г.	20.04.11г.	59 дни
5	ВНОХД № 61/11г.	14.01.2011 г.	Цвета Ж. Попова	11.02.2011 г.	21.03.11г.	8 дни
6	ВНОХД № 62/11г.	14.01.2011 г.	Денчо З. Стоянов	11.02.2011 г.	28.06.11г.	107 дни
7	ВНОХД № 100/11г.	24.01.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	25.02.2011 г.	04.04.11г.	8 дни
8	ВНОХД № 129/11г.	27.01.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	04.02.2011 г.	2.11.11г.	212 дни
9	ВЧНД № 178/11г.	08.02.2011 г.	Денчо З. Стоянов	01.04.2011 г.	29.06.2011 г.	59 дни
10	ВНОХД № 182/11г.	09.02.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	08.02.2011 г.	02.11.2011 г.	227 дни
11	ВНАХД № 208/11г.	14.02.2011 г.	Денчо З. Стоянов	01.04.2011 г.	24.06.2011 г.	54 дни
12	ВНОХД № 217/11г.	15.02.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	11.03.2011 г.	10.05.2011 г.	30 дни
13	ВНОХД № 222/11г.	16.02.2011 г.	Петя Г. Георгиева	25.03.2011 г.	25.05.2011 г.	31 дни
14	ВЧНД № 228/11г.	17.02.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	11.03.2011 г.	21.04.2011 г.	11 дни
15	ВНОХД № 260/11г.	23.02.2011 г.	Денчо З. Стоянов	29.04.2011 г.	04.07.2011 г.	36 дни

16	ВНАХД № 261/11г.	23.02.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	18.03.2011 г.	19.08.2011 г.	124 дни
17	ВНОХД № 271/11г.	25.02.2011 г.	Даниел Н. Марков	20.05.2011 г.	11.07.2011 г.	22 дни
18	ВНОХД № 279/11г.	01.03.2011 г.	Захарин Захариев	29.04.2011 г.	03.06.2011 г.	5 дни
19	ВЧНД № 282/11г.	02.03.2011 г.	Яни Гайдурлиев	18.03.2011 г.	27.05.2011 г.	30 дни
20	ВНОХД № 299/11г.	10.03.2011 г.	Яни Гайдурлиев	15.04.2011 г.	15.07.2011 г.	61 дни
21	ВНОХД № 304/11г.	11.03.2011 г.	Петя Г. Георгиева	29.04.2011 г.	23.06.2011 г.	25 дни
22	ВНОХД № 310/11г.	15.03.2011 г.	Даниел Марков	15.04.2011 г.	25.07.2011 г.	71 дни
23	ВНОХД № 312/11г.	15.03.2011 г.	Петя И. Петрова-Дакова	29.04.2011 г.	14.06.2011 г.	16 дни
24	ВНОХД № 338/11г.	22.03.2011 г.	Захарин Захариев	27.05.2011 г.	25.07.2011 г.	29 дни
25	ВЧНД № 369/11г.	24.03.2011 г.	Петя Г. Георгиева	29.04.2011 г.	23.06.2011 г.	25 дни
26	ВНОХД № 382/11г.	25.03.2011 г.	Денчо З. Стоянов	29.04.2011 г.	04.07.2011 г.	36 дни
27	ВЧНД № 385/11г.	25.03.2011 г.	Стефан Стойков	15.04.2011 г.	02.06.2011 г.	18 дни
28	ВНЧХД № 389/11г.	25.03.2011 г.	Яни Гайдурлиев	20.05.2011 г.	03.10.2011 г.	106 дни
29	ВНАХД № 391/11г.	28.03.2011 г.	Яни Гайдурлиев	20.05.2011 г.	25.07.2011 г.	31 дни
30	ВНЧХД № 397/11г.	28.03.2011 г.	Денчо З. Стоянов	20.05.2011 г.	13.09.2011 г.	77 дни
31	ВНОХД № 420/11г.	31.03.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	15.04.2011 г.	02.11.2011 г.	171 дни
32	ВЧНД № 438/11г.	04.04.2011 г.	Яни Гайдурлиев	15.04.2011 г.	15.07.2011 г.	61 дни
33	ВЧНД № 442/11г.	05.04.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	04.11.2011 г.	25.06.2012 г.	197 дни
34	ВЧНД № 449/11г.	07.04.2011 г.	Денчо З. Стоянов	20.05.2011 г.	29.06.2011 г.	10 дни
35	ВНОХД № 461/11г.	11.04.2011 г.	Захарин Захатиев	27.05.2011 г.	07.07.2011 г.	11 дни
36	ВНОХД № 470/11г.	12.04.2011 г.	Цветя Ж. Попова	13.05.2011 г.	25.08.2011 г.	104 дни
37	ВНОХД № 511/11г.	21.04.2011 г.	Петя И. Петрова Дакова	27.05.2011 г.	11.07.2011 г.	25 дни
38	ВНОХД № 521/11г.	21.04.2011 г.	Денчо З. Стоянов	17.06.2011 г.	25.07.2011 г.	8 дни
39	ВНОХД № 465/11г.	11.04.2011 г.	Даниел Н. Марков	03.06.2011 г.	22.07.2011 г.	19 дни
40	ВНОХД № 526/11г.	26.04.2011 г.	Захарин Захариев	27.05.2011 г.	07.07.2011 г.	11 дни
41	ВНОХД № 527/11г.	26.04.2011 г.	Стефан Стойков	23.06.2011 г.	01.08.2011 г.	9 дни
42	ВНОХД № 568/11г.	03.05.2011 г.	Петя Г. Георгиева	10.06.2011 г.	07.09.2011 г.	59 дни
43	ВНОХД № 577/11г.	04.05.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	01.07.2011 г.	20.12.2011 г.	142 дни
44	ВНОХД № 579/11г.	04.05.2011 г.	Цветя Ж. Попова	24.06.2011 г.	20.09.2011 г.	58 дни
45	ВНОХД № 587/11г.	09.05.2011 г.	Петя И. Петрова Дакова	10.06.2011 г.	29.07.2011 г.	19 дни

46	ВНАХД 588/11 г.	09.05.2011 г.	Петя Г. Георгиева	10.06.2011 г.	09.09.2011 г.	61 дни
47	ВНОХД № 577/11г.	10.05.2011 г.	Цветя Ж. Попова	10.06.2011 г.	09.02.2012 г.	214 дни
48	ВНЧХД № 618/11г.	13.05.2011 г.	Цветя Ж. Попова	10.06.2011 г.	16.01.2012 г.	190 дни
49	ВНАХД № 625/11г.	16.05.2011 г.	Яни Гайдурлиев	03.06.2011 г.	25.07.2011 г.	12 дни
50	ВЧНД 627/11 г.	17.05.2011 г.	Петя Г. Георгиева	10.06.2011 г.	07.09.2011 г.	59 дни
51	ВНОХД № 637/11г.	18.05.2011 г.	Даниел Марков	01.07.2011 г.	01.09.2011 г.	32 дни
52	ВЧНД 641/11 г.	18.05.2011 г.	Захарин Захариев	10.06.2011 г.	25.07.2011 г.	15 дни
53	ВНЧХД № 646/11г.	19.05.2011 г.	Асен Радев	17.06.2011 г.	25.07.2011 г.	8 дни
54	ВЧНД № 667/11г.	25.05.2011 г.	Денчо З. Стоянов	15.07.2011 г.	02.09.2011 г.	19 дни
55	ВНОХД № 668/11г.	25.05.2011 г.	Петя Г. Георгиева	08.07.2011 г.	09.09.2011 г.	33 дни
56	ВНОХД 670/11 г.	26.05.2011 г.	Яни Гайдурлиев	16.09.2011 г.	13.02.2012 г.	120 дни
57	ВНЧХД 676/11 г.	27.05.2011 г.	Даниел Марков	16.09.2011 г.	21.01.2012 г.	127 дни
58	ВНОХД 677/11 г.	27.05.2011 г.	Стефан Стойков	01.07.2011 г.	07.09.2011 г.	38 дни
59	ВНОХД 678/11 г.	27.05.2011 г.	Денчо З. Стоянов	15.07.2011 г.	02.09.2011 г.	19 дни
60	ВНОХД 683/11 г.	28.05.2011 г.	Даниел Марков	01.07.2011 г.	01.09.2011 г.	32 дни
61	ВНОХД 684/11 г.	28.05.2011 г.	Цветя Ж. Попова	08.07.2011 г.	31.01.2012 г.	177 дни
62	ВНЧХД 686/11 г.	31.06.2011 г.	Петя Петрова Дакова	09.09.2011 г.	22.11.2011 г.	43 дни
63	ВНЧХД 718/11 г.	06.06.2011 г.	Пламен Синков	09.09.2011 г.	09.09.2011 г.	31 дни
64	ВНОХД 731/11 г.	08.06.2011 г.	Денчо З. Стоянов	15.07.2011 г.	02.09.2011 г.	19 дни
65	ВНОХД 733/11 г.	08.06.2011 г.	Петя Г. Георгиева	08.07.2011 г.	09.09.2011 г.	31 дни
66	ВНОХД 734/11 г.	08.06.2011 г.	Даниел Марков	01.07.2011 г.	15.09.2011 г.	46 дни
67	ВНОХД 745/11 г.	09.06.2011 г.	Дарина Николова	08.07.2011 г.	26.08.2011 г.	19 дни
68	ВНАХД 760/11 г.	10.06.2011 г.	Денчо Стоянов	15.07.2011 г.	02.09.2011 г.	19 дни
69	ВНОХД 781/11 г.	13.06.2011 г.	Петя Петрова Дакова	08.07.2011 г.	25.08.2011 г.	18 дни
70	ВНАХД 788/11 г.	14.06.2011 г.	Даниел Марков	15.07.2011 г.	15.09.2011 г.	32 дни
71	ВНАХД 795/11 г.	15.06.2011 г.	Петя Г. Георгиева	08.07.2011 г.	09.09.2011 г.	31 дни
72	ВНОХД 808/11 г.	17.06.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	15.07.2011 г.	09.12.2011 г.	117 дни
73	ВНОХД 823/11 г.	17.06.2011 г.	Яни Гайдурлиев	16.09.2011 г.	15.12.2011 г.	65 дни
74	ВЧНД 838/11 г.	22.06.2011 г.	Петя Г. Георгиева	08.07.2011 г.	09.09.2011 г.	33 дни
75	ВНАХД 849/11 г.	23.06.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	29.07.2011 г.	05.07.2012 г.	312 дни
76	ВНАХД 865/11 г.	27.06.2011 г.	Даниел Марков	15.07.2011 г.	15.09.2011 г.	32 дни
77	ВНОХД 866/11 г.	27.06.2011 г.	Цветя Ж. Попова	20.10.2011 г.	09.07.2012 г.	225 дни

						дни
78	ВНАХД 882/11 г.	29.06.2011 г.	Цвета Ж. Попова	14.10.2011 г.	05.04.2012 г.	144 дни
79	ВНАХД 887/11 г.	30.06.2011 г.	Петя Г. Георгиева	09.09.2011 г.	15.12.2011 г.	67 дни
80	ВНОХД 893/11 г.	30.06.2011 г.	Стефан Стойков	05.08.2011 г.	05.10.2011 г.	31 дни
81	ВНОХД 914/11 г.	07.07.2011 г.	Цвета Г. Попова	29.07.2011 г.	12.09.2011 г.	15 дни
82	ВНОХД 919/11 г.	07.07.2011 г.	Стефан Стойков	05.08.2011 г.	14.09.2011 г.	10 дни
83	ВНЧХД 923/11 г.	08.07.2011 г.	Стефан Стойков	05.08.2011 г.	28.09.2011 г.	25 дни
84	ВНОХД 941/11 г.	12.07.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	26.09.2011 г.	20.12.2011 г.	55 дни
85	ВНОХД 961/11 г.	14.07.2011 г.	Петя Г. Георгиева	11.11.2011 г.	16.07.2012 г.	218 дни
86	ВНОХД 965/11 г.	15.07.2011 г.	Яни Гайдурлиев	16.09.2011 г.	29.12.2011 г.	74 дни
87	ВНОХД 974/11 г.	18.07.2011 г.	Даниел Марков	16.09.2011 г.	26.10.2011 г.	10 дни
88	ВНОХД 983/11 г.	19.07.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	16.09.2011 г.	20.12.2011 г.	65 дни
89	ВНЧХД 1000/11 г.	22.07.2011 г.	Цвета Ж. Попова	28.10.2011 г.	19.05.2012 г.	174 дни
90	ВНОХД 1052/11 г.	28.07.2011 г.	Петя Г. Георгиева	09.09.2011 г.	15.12.2011 г.	67 дни
91	ВНОХД 1076/11 г.	02.08.2011 г.	Цвета Ж. Попова	04.11.2011 г.	21.02.2012 г.	109 дни
92	ВНОХД 1078/11 г.	03.08.2011 г.	Яни Гайдурлиев	26.09.2011 г.	13.01.2012 г.	79 дни
93	ВНОХД 1081/11 г.	04.08.2011 г.	Денчо З. Стоянов	21.10.2011 г.	13.12.2011 г.	23 дни
94	ВНОХД 1084/11 г.	04.08.2011 г.	Петя Петрова Дакова	30.09.2011 г.	29.11.2011 г.	30 дни
95	ВНЧХД 1092/11 г.	05.08.2011 г.	Петя Петрова Дакова	30.09.2011 г.	19.12.2011 г.	50 дни
96	ВЧНД 1094/11 г.	05.08.2011 г.	Петя Петрова Дакова	14.10.2011 г.	07.12.2011 г.	14 дни
97	ВНАХД 1132/11 г.	11.08.2011 г.	Цвета Ж. Попова	28.10.2011 г.	09.05.2012 г.	164 дни
98	ВНЧХД 1141/11 г.	15.08.2011 г.	Даниел Марков	26.09.2011 г.	29.12.2011 г.	64 дни
99	ВНОХД 1143/11 г.	16.08.2011 г.	Даниел Марков	26.09.2011 г.	07.12.2011 г.	72 дни
100	ВНЧХД 1146/11 г.	16.08.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	21.10.2011 г.	11.06.2012 г.	204 дни
101	ВНЧХД 1166/11 г.	19.08.2011 г.	Яни Гайдурлиев	26.09.2011 г.	02.02.2011 г.	37 дни
102	ВЧНД 1256/11 г.	30.08.2011 г.	Яни Гайдурлиев	26.09.2011 г.	09.11.2011 г.	14 дни
103	ВНОХД 1278/11 г.	09.09.2011 г.	Цвета Ж. попова	28.10.2011 г.	17.08.2012 г.	234 дни
104	ВНЧХД 1285/11 г.	03.09.2011 г.	Цвета Ж. Попова	04.11.2011 г.	16.07.2012 г.	225 дни
105	ВНОХД 1298/11 г.	09.09.2011 г.	Яни Гайдурлиев	07.10.2011 г.	23.03.2012 г.	168 дни
106	ВНЧХД 1299/11 г.	09.09.2011 г.	Даниел Марков	20.01.2012 г.	24.07.2012 г.	156 дни
107	ВНАХД 1316/11 г.	13.09.2011 г.	Петя Петрова Дакова	30.09.2011 г.	30.11.2011 г.	31 дни
108	ВЧНД 1386/11 г.	30.09.2011 г.	Даниел Марков	21.10.2011 г.	07.12.2011 г.	17 дни
109	ВЧНД 1387/11 г.	30.09.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	07.10.2011 г.	20.12.2011 г.	34 дни

110	ВЧНД 1415/11 г.	07.10.2011 г.	Яни Гайдурлиев	04.11.2011 г.	05.01.2012 г.	32 дни
111	ВНЧХД 1451/11 г.	13.10.2011 г.	Яни Гайдурлиев	18.11.2011 г.	30.03.2012 г.	91 дни
112	ВНОХД 1453/11 г.	13.10.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	02.12.2011 г.	25.06.2012 г.	177 дни
113	ВНЧХД 1508/11 г.	24.10.2011 г.	Денчо З. Стоянов	18.11.2011 г.	30.12.2011 г.	12 дни
114	ВНАХД 1627/11 г.	11.11.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	13.01.2012 г.	25.02.2012 г.	13 дни
115	ВНАХД 1633/11 г.	11.11.2011 г.	Захарин Захариев	13.01.2012 г.	20.02.2012 г.	8 дни
116	ВНОХД 1648/11 г.	14.11.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	20.01.2012 г.	29.05.2012 г.	100 дни
117	ВНОХД 1661/11 г.	15.11.2011 г.	Невена Ковачева	09.12.2011 г.	26.01.2012 г.	18 дни
118	ВЧНХД 1673/11 г.	16.11.2011 г.	Цвета Ж. Попова	13.01.2012 г.	21.02.2012 г.	9 дни
119	ВЧНД 1674/11 г.	17.11.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	20.01.2012 г.	29.05.2012 г.	100 дни
120	ВНОХД 1676/11 г.	17.11.2011 г.	Захарин Захариев	27.01.2012 г.	12.03.2012 г.	17 дни
121	ВНЧХД 1678/11 г.	17.11.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	17.02.2012 г.	13.07.2012 г.	117 дни
122	ВНОХД 1683/11 г.	18.11.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	20.01.2012 г.	25.06.2012 г.	127 дни
123	ВНОХД 1700/11 г.	21.11.2011 г.	Яни Гайдурлиев	20.01.2012 г.	11.04.2012 г.	52 дни
124	ВНАХД 1733/11 г.	25.11.2011 г.	Яни Гайдурлиев	20.01.2012 г.	30.03.2012 г.	40 дни
125	ВНАХД 1746/11 г.	30.11.2011 г.	Петя Г. Георгиева	13.01.2012 г.	18.04.2012 г.	66 дни
126	ВНЧХД 1757/11 г.	02.12.2011 г.	Цвета Ж. попова	09.03.2012 г.	30.08.2012 г.	144 дни
127	ВНОХД 1758/11 г.	05.12.2011 г.	Петя Г. Георгиева	13.01.2012 г.	18.04.2012 г.	66 дни
128	ВНОХД 1759/11 г.	05.12.2011 г.	Петя Георгиева	27.01.20112 г.	05.04.2012 г.	39 дни
129	ВНОХД 1763/11 г.	05.12.2011 г.	Петя Петрова Дакова	10.02.2012 г.	21.03.2012 г.	10 дни
130	ВНЧХД 1789/11 г.	12.12.2011 г.	Петя Г. Георгиева	13.01.2012 г.	05.04.2012 г.	52 дни
131	ВНОХД 1795/11 г.	13.12.2011 г.	Даниел Марков	20.01.20112 г.	21.03.2012 г.	31 дни
132	ВНОХД 1836/11 г.	19.12.2011 г.	Денчо З. Стоянов	03.02.2012 г.	12.03.2012 г.	9 дни
133	ВЧНД 1846/11 г.	20.12.2011 г.	Събчо Събев	10.02.2012 г.	21.03.2012 г.	10 дни
134	ВНОХД 1850/11 г.	20.12.2011 г.	Мъгърдич М. Мелконян	03.02.2012 г.	11.07.2012 г.	129 дни
135	ВНАХД 1870/11 г.	23.12.2011 г.	Яни Гайдурлиев	03.02.2012 г.	03.05,2012 г.	30 дни
136	ВНОХД 1871/11 г.	27.12.2011 г.	Цвета Ж. Попова	10.02.2012 г.	09.08.2012 г.	151 дни

Съдия Даниел Н. Марков – забавяне по 15 дела
Съдия Денчо З. Стоянов – забавяне по 15 дела
Съдия Мъгърдич М. Мелконян– забавяне по 21 дела
Съдия Яни Гайдурлиев– забавяне по 19 дела
Съдия Петя И. Петрова-Дакова – забавяне по 13 дела
Съдия Цвета Ж. Попова – забавяне по 17 дела
Съдия Петя Г. Георгиева – забавяне по 18 дела

Съдия Пламен Синков – забавяне по 1 дело
 Съдия Стефан Стойков – забавяне по 6 дела
 Съдия Захарин Захариев – забавяне по 7 дела
 Съдия Катя Господинова– няма забава
 Съдия Събчо А. Събев– забавяне по 1 дело
 Съдия Невена Ковачева- забавяне по 1 дело
 Съдия Дарина Николова - забавяне по 1. дело
 Съдия Асен Радев- забавяне по 1. дело

Забавени въззивни наказателни дела, разгледани в открито съдебно заседание и предадени след срока по 340 НПК

Общият брой на тези въззивни дела за 2012 г. е 71, като най-драстично е забавянето по ВНОХД 474/2012 г. – 283 дни- съдия Цвета Попова.

№	Вид и № на дело	Дата на образуване	Съдия	Дата на обявяване за решаване	Дата на предаване на решение /мотиви/ по 340, ал. 1 НПК (30 дни)	Забава в дни над 30 дн. законоустановен срок
1	ВНОХД № 7/12г.	04.01.2012 г.	Цвета Ж. Попова	09.03.2012 г.	08.06.2012 г.	61 дни
2	ВНЧХД № 9/12г.	04.01.2012 г.	Захари Захариев	10.02.2012 г.	21.03.2012 г.	10 дни
3	ВНОХД № 14/12г.	05.01.2012 г.	Стефан Стойков	02.03.2012 г.	21.05.2012 г.	50 дни
4	ВНЧД № 16/12г.	05.01.2012 г.	Яни Гайдурлиев	03.02.2012 г.	12.07.2012 г.	130 дни
5	ВНЧХД № 20/12г.	06.01.2012 г.	Даниел Марков	03.02.2012 г.	12.07.2012 г.	130 дни
6	ВНЧХД № 24/12г.	06.01.2012 г.	Петя Петрова Дакова	17.02.2012 г.	28.05.2012 г.	71 дни
7	ВНОХД № 36/12г.	11.01.2012 г.	Мъргъдич М. Мелконян	03.02.2012 г.	13.07.2012 г.	131 дни
8	ВНОХД № 38/12г.	11.01.2012 г.	Даниел Марков	03.02.2012 г.	15.05.2012 г.	72 дни
9	ВНОХД № 40/12г.	12.01.2012 г.	Петя Г. Георгиева	24.02.2012 г.	05.04.2012 г.	11 дни
10	ВНОХД № 43/12г.	12.01.2012 г.	Яни Гайдурлиев	17.02.2012 г.	01.06.2012 г.	75 дни
11	ВНАХД № 54/12г.	16.01.2012 г.	Даниел Марков	17.02.2012 г.	05.04.2012 г.	18 Дни
12	ВНЧХД № 62/12г.	17.01.2012 г.	Цвета Ж. Попова	09.03.2012 г.	06.08.2012 г.	120 Дни
13	ВНАХД № 83/12г.	21.01.2012 г.	Яни Гайдурлиев	17.02.2012 г.	17.05.2012 г.	60 Дни

14	ВНОХД № 84/12г.	21.01.2012 г.	Захарин Захариев	10.02.2012 г.	21.03.2012 г.	10 дни
15	ВНЧХД № 112/12г.	27.01.2012 г.	Даниел Марков	02.03.2012 г.	16.07.2012 г.	106 дни
16	ВНОХД № 113/12г.	27.01.2012 г.	Мъргъдич М. Мелконян	2.03.2012 г.	05.07.2012 г.	95 дни
17	ВЧНД № 118/12г.	27.01.2012 г.	Стефан Стойков	16.03.2012 г.	31.05.2012 г.	46 дни
18	ВЧНД № 148/12г.	08.02.2012 г.	Яни Гайдурлиев	02.03.2012 г.	18.05.2012 г.	45 дни
19	ВНОХД № 170/12г.	13.02.2012 г.	Петя Петрова Дакова	06.04.2012 г.	08.06.2012 г.	30 дни
20	ВНАХД № 173/12г.	14.02.2012 г.	Денчо З. Стоянов	18.05.2012 г.	20.11.2012 г.	156 дни
21	ВНАХД № 174/12г.	14.02.2012 г.	Стефан Х. Стойков	16.03.2012 г.	06.06.2012 г.	52 дни
22	ВНОХД № 178/12г.	14.02.2012 г.	Даниел Марков	20.04.2012 г.	24.07.2012 г.	65 дни
23	ВНОХД № 200/12г.	17.02.2012 г.	Денчо З. Стоянов	18.05.2012 г.	27.07.2012 г.	40 дни
24	ВНОХД № 218/12г.	21.02.2012 г.	Яни Гайдурлиев	16.03.2012 г.	31.05.2012 г.	46 дни
25	ВНОХД № 220/12г.	22.02.2012 г.	Петя Петрова Дакова	06.04.2012 г.	08.06.2012 г.	33 дни
26	ВЧНД № 305/12г.	07.03.2012 г.	Денчо З. Стоянов	15.06.2012 г.	20.08.2012 г.	36 дни
27	ВЧНД № 288/12г.	05.03.2012 г.	Цветя Ж. Попова	27.04.2012 г.	Няма постановяване на съдебен акт	---
28	ВНОХД № 310/12г.	07.03.2012 г.	Цветя Ж. Попова	27.04.2012 г.	Няма постановяване на съдебен акт	---
29	ВНОХД № 338/12г.	13.03.2012 г.	Денчо З. Стоянов	18.05.2012 г.	27.07.2012 г.	40 дни
30	ВНОХД № 357/12г.	16.03.2012 г.	Даниел Марков	20.04.2012 г.	27.08.2012 г.	99 дни
31	ВЧНД № 360/12г.	16.03.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	18.05.2012 г.	23.07.2012 г.	36 дни
32	ВЧНД № 390/12г.	21.03.2012 г.	Петя Г. Георгиева	27.04.2012 г.	26.07.2012 г.	59 дни
33	ВНОХД № 396/12г.	22.03.2012 г.	Петя Г. Георгиева	27.04.2012 г.	26.07.2012 г.	29 дни
34	ВНОХД № 405/12г.	23.03.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	18.05.2012 г.	30.07.2012 г.	43 дни
35	ВЧНД № 415/12г.	26.03.2012 г.	Денчо З. Стоянов	15.06.2012 г.	03.09.2012 г.	80 дни
36	ВНОХД № 421/12г.	27.03.2012 г.	Даниел Марков	20.04.2012 г.	06.07.2012 г.	47 дни
37	ВНОХД № 422/12г.	27.03.2012 г.	Цветя Ж. Попова	13.07.2012 г.	01.04.2013 г.	232 дни

38	ВНЧХД № 428/12г.	28.03.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	18.05.2012 г.	24.07.2012 г.	37 дни
39	ВНЧХД № 463/12г.	04.04.2012 г.	Иво Добрев	04.05.2012 г.	22.06.2012 г.	19 дни
40	ВНОХД № 474/12г.	06.04.2012 г.	Цветя Ж. Попова	11.05.2012 г.	25.03.2013 г.	283 дни
41	ВНОХД № 484/12г.	09.04.2012 г.	Стефан Х. Стойков	18.05.2012 г.	11.07.2012 г.	24 дни
42	ВНОХД № 497/12г.	10.04.2012 г.	Петя Г. Георгиева	11.05.2012 г.	20.07.2012 г.	40 дни
43	ВНАХД № 500/12г.	11.04.2012 г.	Цветя Ж. Попова	26.10.2012 г.	08.04.2013 г.	130 дни
44	ВНЧХД № 524/12г.	18.04.2012 г.	Даниел Марков	20.07.2012 г.	26.02.2013 г.	184 дни
45	ВНОХД № 526/12г.	19.04.2012 г.	Петя Петрова Дакова	08.06.2012 г.	06.08.2012 г.	29 дни
46	ВНОХД № 572/12г.	27.04.2012 г.	Даниел Марков	01.06.2012 г.	23.07.2012 г.	22 Дни
47	ВНЧХД № 574/12г.	27.04.2012 г.	Яни Гайдурлиев	06.07.2012 г.	01.10.2012 г.	Дни
48	ВНОХД № 594/12г.	04.05.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	21.09.2012 г.	11.04.2013 г.	162 дни
49	ВНАХД № 604/12г.	08.05.2012 г.	Стефан Стойков	01.06.2012 г.	25.07.2012 г.	24 дни
50	ВНАХД № 609/12г.	09.05.2012 г.	Петя Петрова Дакова	08.06.2012 г.	03.08.2012 г.	26 дни
51	ВНАХД № 610/12г.	09.05.2012 г.	Яни Гайдурлиев	15.06.2012 г.	13.09.2012 г.	60 Дни
52	ВНОХД № 620/12г.	11.05.2012 г.	Стефан Стойков	01.06.2012 г.	17.07.2012 г.	16 Дни
53	ВНАХД № 659/12г.	22.05.2012 г.	Цветя Ж. Попова	12.10.2012 г.	Няма произнасяне	---
54	ВНОХД № 694/12г.	30.05.2012 г.	Денчо З. Стоянов	02.11.2012 г.	22.02.2013 г.	112 Дни
55	ВНОХД № 724/12г.	06.06.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	05.10.2012 г.	11.04.2013 г.	158 Дни
56	ВНОХД № 732/12г.	08.06.2012 г.	Денчо Стоянов	02.11.2012 г.	11.03.2013 г.	99 Дни
57	ВНОХД № 762/12г.	19.06.2012 г.	Яни Гайдурлиев	06.07.2012 г.	13.09.2012 г.	32 Дни
58	ВНОХД № 802/12г.	28.06.2012 г.	Цветя Ж. Попова	27.07.2012 г.	25.10.2012 г.	60 Дни
59	ВНОХД № 839/12г.	09.07.2012 г.	Цветя Ж. Попова	27.07.2012 г.	25.10.2012 г.	60 Дни
60	ВНОХД № 842/12г.	09.07.2012 г.	Денчо Стоянов	05.10.2012 г.	26.02.2013 г.	114 Дни
61	ВНОХД №853 /12г.	12.07.2012 г.	Цветя Ж. Попова	14.09.2012 г.	Няма постановяване	---

62	ВНЧХД № 866/12г.	17.07.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	05.10.2012 г.	13.02.2013 г.	101 Дни
63	ВНОХД № 875/12г.	18.07.2012 г.	Денчо З. Стоянов	15.10.2012 г.	22.02.2013 г.	110 Дни
64	ВНОХД № 887/12г.	23.07.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	05.10.2012 г.	11.04.2013 г.	158 Дни
65	ВЧНД № 906/12г.	26.07.2012 г.	Цвета Ж. Попова	Не е решено		
66	ВЧНД №913 /12г.	27.07.2012 г.	Даниел Марков	21.09.2012 г.	29.11.2012 г.	39 Дни
67	ВНОХД № 918/12г.	30.07.2012 г.	Даниел Марков	19.10.2012 г.	07.12.2012 г.	19 Дни
68	ВНОХД № 922/12г.	31.07.2012 г.	Цвета Ж. Попова	28.09.2012 г.	12.02.2013 г.	45 Дни
69	ВНЧХД № 931/12г.	02.08.2012 г.	Денчо З. Стоянов	07.12.2012 г.	11.03.2013 г.	54 Дни
70	ВНОХД № 978/12г.	15.08.2012 г.	Денчо Стоянов	19.10.2012 г.	11.04.2013 г.	144 Дни
71	ВНОХД № 981/12г.	16.08.2012 г.	Мъгърдич М. Мелконян	18.01.2013 г.	11.04.2013 г.	54 Дни

Съдия Даниел Н. Марков – забавяне по 11 дела
Съдия Денчо З. Стоянов – забавяне по 11 дела
Съдия Мъгърдич М. Мелконян – забавяне по 10 дела
Съдия Яни Гайдурлиев – забавяне по 8 дела
Съдия Петя И. Петрова-Дакова – забавяне по 5 дела
Съдия Цвета Ж. Попова – забавяне по 13 дела
Съдия Петя Г. Георгиева – забавяне по 4 дела
Съдия Пламен Синков – няма забавяне
Съдия Стефан Стойков – забавяне по 6 дела
Съдия Захарин Захариев – забавяне по 2 дела
Съдия Иво Добрев – забавяне по 1 дело
Съдия Катя Господинова – няма забавяне
Съдия Събчо А. Събев – няма забавяне
Съдия Невена Ковачева – няма забавяне
Съдия Дарина Николова – няма забавяне
Съдия Асен Радев – няма забавяне

Проверени дела:

- По ВНОХД №1772/2011 г. БОС, докладчик Стефан Стойков, във въззивното решение са изведени като принципни положения, водещи до съществено процесуално нарушение следните нарушения:

- а) Уважен е гражданският иск без да има надлежно конституиране на граждански ищец;

б) Застрахователят е самоконституиран в наказателния процес въпреки, че неговата отговорност е облигационна, а не деликтна;

в) Не са посочени допуснатите нарушения на правилата за движение;

г) Не е описана приетата за установена фактическа обстановка, от което не става ясно въз основа на кои обстоятелства е прието извършеното нарушение на правилата на движение;

д) приложените документи на чужд език не са преведени.

- В Решение №38 от 9.01.2012 г. БОС по ВНОХД №1603/2011 г., докладчик Цвета Попова също се третират въпросите за съществено процесуално нарушение. За такова е прието, че неописването на действията на подсъдимия чрез които е осъществил изпълнителното деяние съставлява съществено процесуално нарушение, защото подсъдимия е лишен от правото да научи в какво е обвинен. Същото и по ВНОХД №1075/2011 г.

- В Решение по ВНЧХД №1077/2011 г. докладчик Пламен Синков, когато от обстоятелствената част на тъжбата е видно, че описаното деяние съставлява престъпление от общ характер - чл. 144, ал. 3 НК, РС е бил длъжен на основание чл. 287, ал. 7 НПК да прекрати съдебното производство и изпрати делото на РП.

- По ВНОХД №1075/2011 г. докладчик Пламен Синков, същото като по т. 2, така и в решение по ВНОХД № 842/2010 г., както и в решение по ВНЧХД №1238/2010 г.

- По ВНОХД №1074/2011 г. различието във времевия период между обстоятелствената част на ОА и диспозитива на ОА като в диспозитива инкриминирания период е разширен, което е равно на съществено процесуално нарушение, защото подсъдимите не знаят за кой точно период са обвинени да са извършили престъплението и поради това не могат да упражнят правото си на защита.

- С Решение №139/27.06.2011 г. по ВНОХД №444/2011 г., докладчик Цвета Попова, правилно е прието, че констатираните противоречия и непълноти в обстоятелствената част на ОА, относно съставомерните признаци на престъплението, са ограничили правото на защита на подсъдимите. Това нарушение не е установено от Районния съд и не е отстранено по реда на чл. 249 НПК.

- По ВНОХД №286/2011 г., докладчик Цвета Попова, също законосъобразно е прието, че в ОА не са изложени всички факти, които обуславят съставомерността на деянието. Пак в обстоятелствената част на ОА има противоречие, относно довършеността на деянията: веднъж е прието, че подсъдимият следва да отговаря за опит, а на друго място, че престъплението е довършено и не две, а само едно от деянията, включени в продължаваното престъпление представляват опит.

- По ВНЧХД №229/2011 г., докладчик Пламен Синков, осъдителният диспозитив на присъдата се различава от повдигнатото обвинение в

частната тъжба като липсва произнасяне по обвинението за една от датите. Няма данни дали първоинстанционният съд е приел, че обвинението е изменено по реда на чл. 287 НПК.

- По ВНОХД №706/2010 г., докладчик Цвета Попова, основателно е прието, че неконкретизирането на деянията по време и място, включени в продължителното престъпление (чл. 26, ал. 1 НК), липсата на разграничение на тези данни в ОА, както обстоятелствата обуславящи съставомерност, съставлява съществено процесуално нарушение, включително и относно квалифициращите обстоятелства „изключителен цинизъм и дързост”. По този начин е нарушено правото на подсъдимия да узнае в какво престъпление е обвинен и въз основа на какви доказателства.

- По ВНОХД №29/2011 г., докладчик Даниел Марков, е констатирано, че приетата фактическа обстановка е препис от обстоятелствената част на ОА, при вътрешно противоречиви обстоятелства не е направен анализ и не е посочено кои от тях се приемат и защо, липсват съображения при наличието на кои обстоятелства по чл. 54 НК е определено наказанието. Всичко това прави присъдата незаконосъобразна.

- По ВНОХД №1646/2010 г., докладчик Яни Гайдурлиев, законосъобразно е прието, че при обвинение за извършено престъпление по чл. 209, ал. 1 НК не са посочени в мотивите точно и ясно конкретните действия, извършени от подсъдимата, по формиране на неверни представи у пострадалата, за да извърши разпореждане с парите си.

- По ВНОХД №61/2011 г., докладчик Цвета Попова, основателно е прието, че противоречието между мотивите и диспозитива на присъдата по формата на извършване на престъплението от двамата подсъдими: в мотивите е прието съучастие, в диспозитива не, но няма и оправдание по това квалифициращо обстоятелство в присъдата, което прави присъдата незаконосъобразна.

- По ВНОХД №1603/2010 г., докладчик Яни Гайдурлиев, основателно и законосъобразно е прието, че заканата за убийство спрямо дл. лице при изпълнение на службата му е съставомерно престъпление по чл. 144, ал. 3 вр. чл. 144, ал. 2 от НК.

- По ВНОХД №1479/2010 г., докладчик Стефан Стойков, е констатирано, че от 06.04.2010 г. ЗИД на НК /ДВ бр. 26/2010г., в сила от 10.04.2010г./ наказанието по чл. 129 НК е увеличено от 5 на 6 години. С това изменение автоматично е въведена промяна и в състава на съда, компетентен да разгледа дело, по обвинение за средна телесна повреда. Съгласно чл. 3 от НПК разпоредбите на НПК се прилагат от влизането им в сила и за процесуалните действия, които предстоят по незавършени наказателни производства. При тези данни компетентният състав да разгледа дело по обвинение за умишлено причинена средна телесна повреда след 10.04.2010г. е съдия и двама съдебни заседатели. В разглеждания случай делото е насрочено на 15.05.2010г. и е разгледано

еднолично от един съдия. Това законосъобразно е прието за съществено процесуално нарушение. Същото е прието и по решение по НОХД № 602/2010г.

- В решение по НОХД № 17/2010г. (докладчик невписан в решението) е прието, че неизпълнение указанията на БОС, дадени в отменителното решение, при повторното разглеждане на делото съставлява съществено процесуално нарушение, защото неизпълнените указания са задължителни.

- По ВНОХД № 449/2012г. - докладчик Яни Гайдурлиев, след проверка на обжалваната присъда втората инстанция по същество отменя присъдата, защото наказателната първа инстанция е разгледала делото в състав от съдия и двама съдебни заседатели, а не от един съдия. Въпросът е защо законодателят въвежда разширени състави, съразмерни на тежестта на деянието. Отговорът е, за да осигури по добри процесуални условия за разглеждане и решаване на делото. Вторият аргумент е, че когато въобще не са засегнати правата на осъдения, може ли да се приеме, че нарушението е съществено. Чл. 28, ал. 1, т. 1 от НПК е нарушен, но фактически са създадени по-добри гаранции за по-доброто разглеждане на делото. Цялостната законодателна идея е, че разширеният състав се предвижда за по-тежки престъпления. Нарушението би било несъмнено, ако е разгледано в състав, който е редуциран спрямо законния, защото се влошават процесуалните условия за разглеждане на делото във вреда на подсъдимия. За съжаление нарушението е от формалните, но от категорията на абсолютните, поради което законосъобразно е отменена първоинстанционната присъда.

- ВНОХД № 461/2012г. – докладчик Яни Гайдурлиев, отменено решение, поради липса на мотиви на основната инстанция. Решението е много добро като идея и изписването му също.

- ВНОХД № 450/2012г. – докладчик Катя Господинова, отменително решение: „неучастие на подсъдим и неговия защитник в производството съставлява съществено процесуално нарушение”. Много добре мотивирано и по тълкуването на НПК е правилно.

- По ВНОХД №624/2012г. – докладчик Яни Гайдурлиев, е прието, че неподписването на мотивите – винаги съставлява съществено процесуално нарушение. Основателен ли е такъв генерален извод? Не е обсъдено обаче тълкувателно решение № 4/95 г, на ОСНК, което не е отменено и то разпорежда:

1. да се установят причините за неподписване на акта, както и
2. дали не е възможно акта да се подпише и по-късно

Това тълкувателно решение не е отменено и може да се прилага не като задължително, защото е постановено преди съответната промяна в ЗСВ, която наложи ТР на ОСНК на ВКС като задължителни, а като ръководство за тълкуване и прилагане на закона, само доколкото

допуснатото нарушение е отстранимо и относно характера на причините, довели до извършването му.

• По ВНОХД № 200/2012 г. – докладчик Денчо Стоянов, съображенията за отменяване на първоинстанционната присъда са правилни и се изразяват в следното:

1. Констатирано е противоречие в съжденията на първоинстанционния съд, какви са били целта и намерението на подсъдимите, демонстративно повреждайки автомобила на пострадалия;

2. Правилно е становището, че обективизираните действия на подсъдимите сочат на хулиганство по чл. 325, ал. 2 НК;

3. Правилно е и съждението, че съгласно Постановление №2/ 1974г. на Пленума на ВС е допустима идеална съвкупност между хулиганство и друго престъпление срещу личността или собствеността.

4. Не са мотивирани съответните квалифицирани признаци на деяния по чл. 325, ал. 2 от НК – „изключителен цинизъм или дързост”, за да е налице обективния и субективния състав на престъплението по чл. 325, ал. 2 от НК.

Като цяло мотивите са написани на високо юридическо ниво и по резултат като отделни решения са правилни.

• По ВНОХД № 62/2012 г. – докладчик Цвета Попова, са възприети фактическите констатации на основния съд и те се изразяват в следното: с първоинстанционната присъда е прието, че в резултат на нанесен побой са причинени: множество кръвонасядания и отоци, кръвонасядания по левия горен крайник с охлузвания на кожата, кръвонасядания по десния горен крайник, гърба и дясната подбедрица, които травматични увреждания са причинили на пострадалия болки и страдания, особено болезнени по своето естество и поради това подсъдимият е бил осъден на основание чл. 130, ал. 2, във вр. с чл. 131, ал. 1, т. 5 и чл. 54 НК на три месеца лишаване от свобода, условно с изпитателен срок три години.

При тези, приети от районния съд, обективни данни постановената присъда е вътрешно противоречива. Съгласно Пленума на ВС №3/1970 г. увреждания от характера на посочените в присъдата се квалифицират като разстройство на здравето, извън случаите на тежки и средни телесни повреди – чл. 130, ал. 1 от НК. Престъплението по чл. 130, ал. 2 НК съставлява по резултат причиняване само на болка или страдание, без разстройство на здравето.

Несъвместимо е обединяване на квалификациите по чл. 130, ал.1 и 2 от НК, тъй като става въпрос за различни по вид алтернативни увреждания, макар и двете да са пак в рамките на леката телесна повреда. Ако съдът (основният) е приел, че леката телесна повреда по чл. 130, ал. 1 от НК е причинена по начин, особено мъчителен за пострадалия, тогава би могъл да отиде на квалификация по чл. 131, ал. 1, т. 5 от НК, така както правилно е приел и въззивният съд.

- По ВНОХД № 491/2012 г. – докладчик Петя Георгиева, БОС е изложил следните съображения: правилно в решението е прието, че при условията на чл. 26, ал. 4 от НК може да се прави преценка в рамките на две и повече деяния, осъществяващи един и същ или различни състави на едно и също престъпление, дали квалифициращите обстоятелства (ако има такива) се отразяват значително или не върху тежестта на цялостната престъпна дейност и само при това положение може да не квалифицира деянието по по-тежко наказуемия състав, но не и когато едно от деянията, извършено от друг съучастник, е прието за такова с по-ниска степен на обществена опасност, защото е друго по вид по-леко или по-тежко наказуемо престъпление. Решението е аргументирано и по резултат правилно.

- По ВНОХД № 713/2012г. – докладчик Денчо Стоянов, с въззивното решение е отменена присъда на РС – Царево за нарушение на правилата на местната подсъдност. Подсъдимият отправил закана към пострадалия, че ще бъде убит в центъра на град Царево. След една седмица повторил по телефона закана за убийство от гр. София. БОС е приел, че продължаващото престъпление по чл. 143, ал. 3 НК е довършено в района на СРС и това е компетентният съд по правилата на местната подсъдност, която е нарушена. Поради това присъдата на РС – Царево е отменена и делото е върнато на РС – Царево за ново разглеждане.

Съгласно процесуалната теория и практиката на ВС и ВКС не всяко нарушение на правилата на местната подсъдност съставлява съществено процесуално нарушение. В случая и съгласно чл. 348, ал. 3, т. 1 от НПК нарушението на процесуалните правила ще бъде съществено, ако е довело до ограничаване процесуалните права на подсъдимия. Такова ограничаване на процесуалните права може да настъпи при наличието на следните предпоставки: а) съдът, който не е компетентен по правилата на местната подсъдност, да е приел разглеждането на делото в своя компетентност. б) подсъдимият да е възразил изрично пред този съд, че се нарушават правата му делото да бъде разгледано от компетентния съд по местната подсъдност. в) въпреки тази позиция на подсъдимия, съдът да е разгледал делото и да е постановил присъда.

За да е налице съществено процесуално нарушение в тази хипотеза, не е достатъчно подсъдимият да е възразил по местната подсъдност с въззивната си жалба, необходимо устно или писмено изявление пред първоинстанционния съд преди или непосредствено след започване на разглеждането на делото, че държи на компетентния по местната подсъдност съд. Иначе и двете съдилища имат еднаква родова (материална) компетентност, поради което постановената присъда е в границите на тази основна компетентност.

В разглеждания случай и само от мотивите на въззивното решение се разбира, че всички изисквания за нарушение на правилата на местната

подсъдност са налице, поради което решението е обосновано и законосъобразно.

- По ВНОХД №834/2012г. законосъобразно е отменена осъдителна присъда на РС – Средец, поради съществени непълноти в обстоятелствената част на обвинителния акт, които се отнасят до липсата на доказателства, че кабелът – предмет на последващо престъпление по чл. 215, ал.1 НК е придобит от неустановени лица чрез кражба, както и относно обстоятелството, че кабелът – предмет и на двете престъпления е собственост на БТК АД.

- По ВНОХД № 984/2012г. – докладчик Стефан Стойков, с въззивното решение е отменена осъдителна присъда на РС – гр. Поморие, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които се изразяват в следното:

- а) подсъдимият не е разпитан пред РС и липсват доказателства след покана от председателя на съдебния състав да е отказал да даде обяснения.

- б) не е разпитан от РС поискания от защитата свидетел Б. И., същевременно обаче и въззивният съд е приел, че показанията на същия свидетел не са от значение за правилното решаване на делото.

Подсъдимият е признат за виновен и осъден по чл. 206, ал. 1 от НК на 1 година лишаване от свобода, затова че противозаконно присвоил чужда движима вещ – л.а. Шкода Фабия ===== на стойност 4 324.00 лв., собственост на В.Д. от гр. Поморие, който без знанието и съгласието на собственика продал за скраб за сумата 1200.00 лв.

В съдебно заседание на 27.02.2012г. подсъдимият бил поканен да даде обяснение, но заявил: „Не желая в началото на съдебното следствие да давам обяснение по случая. Такива мога да дам на по-късен етап от производството”. При тези данни изводът на въззивния съд, че районният съд е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, защото до края на съдебното производство подсъдимият не е поканен да даде обяснение, е незаконосъобразен. След като сам подсъдимият е заявил, че ще даде обяснения на по-късен етап на производството, за съда не възниква никакво задължение да го кани да дава обяснения на по-късен етап. Това е така, защото **подсъдимият има право по всяко време на делото да дава обяснения, а моментът на даване на обяснения може да избере най-добре самия той.** Съвсем различно би било положението ако подсъдимият е поискал да даде обяснения, а съдът му е отказал, поради каквато и да е причина. Възможността за даване на обяснения за подсъдимия съществува до оттегляне на съда на тайно съвещание. Дали той ще упражни това свое право и в кой точно момент, зависи само от неговата воля. Процесуалните права са предоставени на страните от НПК и те се упражняват само по време и наяин избрани от страните.

Относно неразпитването на св. Б.И. от РС въззивният съд е приел, че това ограничава правото на защита на подсъдимия, а самият въззивен съд

също е отказал изслушването на същия свидетел във въззивното производство. След като за въззивната инстанция едни показания са без значение или неотнормими към предмета на изясняване на същото дело, недопустимо е идентичната преценка на РС да се третира като съществено процесуално нарушение.

В крайна сметка едно дело със сравнително олекотена фактическа обстановка, чиито решаващи обстоятелства са изяснени по несъмнен начин с писмени доказателства, е върнато за ново разглеждане без да са били налице основанията за това.

Същата позиция, също незаконосъобразна, е изразена в Решение № 51/21.03.2013г. по ВНОХД № 1394/2013 г.

- В решението по ВНЧХД № 1307/2012г. – докладчик Петя Петрова, основателно е прието, че липсата на фактически изводи в мотивите към присъдата означава не само необективизиране на вътрешното убеждение на съда по фактите, съгласно изискванията на процесуалния закон, но и липса на мотиви, което съставлява винаги съществено нарушение на процесуалните правила, съгласно чл. 348, ал. 3, т. 2 от НПК.

- По ВНОХД № 995/2012г. основателно и законосъобразно е прието, че едновременното произнасяне на съда по режима на изпълнение на наказанието лишаване от свобода и мястото на неговото изтърпяване, както и определянето на изпитателния срок, съставлява логическо и юридическо противоречие в решението на съда относно начина на изпълнение на наказанието, което е пречка да се установи каква е действителната му воля по същия въпрос. За да се достигне до това положение, съдът не е съобразил последователността в решаване на въпросите, при постановяване на присъдата, изрично посочена в закона. Съгласно чл. 301, ал. 1, т. 6 от НПК първоначалният режим и типа на затворническото заведение за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода се определят хронологично след като се прецени, че не са налице основания за условно осъждане. Недопустимо е едновременно решение и произнасяне в присъдата на въпросите по т. 5 и т. 6 от чл. 301, ал.1 НПК, както е сторил РС, което прави присъдата незаконосъобразна.

- По ВНЧХД № 62/2013г. – докладчик Петя Петрова, в решението на въззивната инстанция основателно и законосъобразно е прието, че е налице противоречие при изписването и квалификацията на телесните повреди причинени на тъжителката. Подкожното кръвонасядане на клепачите на дясното око неправилно е квалифицирано като лека телесна повреда по чл. 130, ал. 2 НК. Недопустимо е с определение съдът да се произнася по въпросите за неизбежната отбрана, тъй като това са обстоятелства, които определят характера на извършеното деяние и като въпроси по съществуването на делото подлежат на решаване само с присъдата, с която съдът едновременно решава въпросите за вината и отговорността на дееца -чл. 32, ал. 1, т. 1 от НПК.

- По ВНОХД № 132/2013г. – докладчик Стефан Стойков, в решението основателно е приел, че физическото (пълно) възпроизвеждане в мотивите към присъдата на анализа на доказателствата и правните изводи от обвинителния акт лишава присъдата от качеството ѝ на валиден и процесуално издържан документ, защото липсва обективиране на собственото вътрешно убеждение на съда по фактите, доказателствата, които ги установяват и по приложимия материален закон.

- С решение №94 по ВНОХД № 264/2013г. – докладчик Даниел Марков, законосъобразно е прието, че обвинителния акт не отговаря на изискванията на чл. 246, ал. 2 НПК, когато не са посочени предишните осъждания на подсъдимия, формиращи квалификацията опасен рецидив, кои от сроковете по чл 30 НК са относими към същата квалификация. Същевременно, подсъдимият е лишен от правото да научи какво е обвинението и въз основа на кои обстоятелства то се доказва.

Същата идея по приложението на чл. 246, ал. 2 НПК е изразена законосъобразно и с решение №111 по ВНОХД №359/2013 г., с докладчик съдия Даниел Марков.

Изводи и препоръки:

В преобладаващата си част направените констатации като причини за отменяване на първоинстанционните присъди са основателни. Необходимо е винаги да се съобразява какъв е резултатът от допуснатите процесуални нарушения. Ако този резултат засяга или ограничава по какъвто и да е начин процесуалните права на обвиняемия, на неговия защитник и на пострадалите и нарушението е отстранимо наложително е съдебното производство да бъде прекратено и делото върнато на ДП, както правилно е постъпил БОС в преобладаващия брой случаи.

Ако се констатират процесуални нарушения, които не засягат и не ограничават процесуалните права на посочените по-горе процесуални субекти, а същите нарушения са свързани със събирането и проверката на доказателствата, последицата от тези нарушения не следва да бъде връщане на делото за ново разглеждане, а изключване от доказателствените материали на тези доказателства, при събирането и проверката на които са допуснати нарушения на НПК. Така ще се гарантира едновременно ефикасна защита на правата на процесуалните субекти посочени в чл. 248, ал. 2 , т. 3 НПК както и своевременно и справедливо разглеждане на наказателното дело. Съдът е длъжен само да осигури предвидените процесуални гаранции охраняващи процесуалните права на горепосочените лица, но не и да консултира, още по малко да подпомага обвинението.

При упражняване на въззивния съдебен контрол не е създадена практика определени процесуални нарушения да се обявяват винаги за съществени и делото да се връща неоснователно на основния съд, каквато практика е констатирана в някои други окръжни съдилища. В

отменителното решение се посочват изчерпателно всички допуснати нарушения и така се създава възможност за пълното им отстраняване само при едно връщане на делото. В определени решения се прави опит за принципна разработка на спорни или противоречиво решавани въпроси и следва да се отбележи, че тези разработки са добри. По преобладаваща част от въззивните производства се прави цялостна оценка на обжалваната присъда като по този начин се обезпечават нейната правилност, законосъобразност и справедливост.

В работата на БОС по наказателните дела се наблюдава едно трудно обяснимо явление: съдиите са постигнали по-добри резултати при осъществяване на въззивното, отколкото при първоинстанционното производство. Би трябвало да бъде тъкмо обратното, доколкото материята на въззивното производство е по-отдалечена от дейността на районния съд, от който са дошли съдиите от БОС. От това следва, че е необходимо постигнатите добри резултати при въззивното производство да се запазят и стабилизируют, а да се обърне необходимото внимание на първоинстанционната дейност на съда по качеството на разглеждане и решаване на наказателните дела, както и относно сроковете за изписване на съдебните актове.

V. Въззивно производство за проверка на определенията и разпорежданията на първоинстанционния съд (Глава XXII НПК) (ВЧНД)

Предмет на проверката за периода 2011г.-2012г. и първото полугодие на 2013 г. са протестираните разпореждания на първоинстанционния съд за връщане на делата на досъдебното производство за допълнително разследване.

За този период са постановени такива разпореждания по 25 НОХ дела предмет на разглеждане на първоинстанционните съдилища. По всички разпореждания за връщане на делата са подадени протести на основание чл. 249, ал. 3 НПК. По три от въззивните частни производства няма произнасяне (образуваните по НОХД №1676/2013г., НОХД № 1289/2013г. и НОХД №1607/2013г. – всичките на РС - Бургас). От решенията от ОС – Бургас 22 ЧНД, по 9 от делата (40,9%) протестът е уважен и по 13 от делата (59,01%) протестът е оставен без уважение. От тези данни може да се направят следните изводи:

1. Прокуратурата не е приела в нито един от случаите (25) прекратяването на съдебното производство за основателно, въпреки че уважените протести са значително по-малко от неуважените. От това следва, че ако не бяха подадени неоснователните протести (каквито указания има на Главния прокурор) срещу Разпореждането, а бяха изпълнени дадените в него указания, процесът щеше да бъде значително ускорен.

2. Качеството на съдебния контрол върху досъдебното производство не е бил максимално прецизен (основателните протести са 40,9 %), но при същите данни трудно може да се направи извода, че първоинстанционните съдилища са връщали делата с лека ръка. Препоръката към районните съдилища е да подобрят качеството и обосноваността на съдебния контрол върху досъдебното производство по НОХ дела.

3. Срокът за разглеждане на делото и произнасяне на въззивния съд е между 14 дни и два месеца. Самото връщане на делото на съответния първоинстанционен съд и от там на районната прокуратура по време надхвърля средно за всеки случай почти двойно времето за решаване на делото във въззивната инстанция.

Така по НОХД № 1077/2011г. от датата на внасяне на протеста до датата на произнасяне на БОС срокът е 52 дни, а делото е върнато на прокурора след 127 дни от Разпореждането за връщане на делото за допълнително разследване; по НОХД № 3518/2012г. срокът за разглеждане на делото от внасяне на протеста до произнасянето на БОС е 11 дни, а делото е върнато на прокурора след 186 дни от Разпореждането на РС за връщане на делото за доразследване; по НОХД № 3694/2011г. на БРС срокът за разглеждане на делото от БОС е 21 дни, делото е върнато след 102 дни от Разпореждането на РС за допълнително разследване на делото; по НОХД № 26/2013г. на БРС тези срокове са съответно 25 дни и 138 дни; по НОХД № 408/2013г. на БРС същите срокове са съответно 37 дни и 119 дни и др.

От това следва, че или има забавяне на изписването на въззивния акт или забавяне на изпращането на делото от канцеларията на окръжния и районните съдилища до съответните прокуратури. Тук се налага едно уточнение. В глава XXII няма предвидени особени правила за произнасянето на въззивния съд и за уведомяването на страните. При това положение, следва да се приложи нормата на чл. 345, ал.1 и 2 НПК, което означава на практика, че решението заедно с мотивите се изготвя не по-късно от 30 дни от съдебното заседание, в което делото е обявено за решаване.

Що се отнася до страните, към същия момент – етап от първоинстанционното разглеждане на делото – предаване обвиняемия на съд – чл. 247 – чл. 249 НПК, ако няма други страни, конституирани в наказателното производство, във всички случаи са налице прокурора от една страна и от друга - подсъдимият и неговия защитник – чл. 253, т.1 и 2 НПК. Решението на въззивния съд по чл. 345, ал.2 НПК, на основание чл. 345, ал.3 във вр. с чл. 340, ал.2 НПК трябва да бъде съобщено на прокурора, на подсъдимия и на неговия защитник писмено, не по-късно от 7 дни от изготвянето и предаването на въззивния съдебен акт.

В случаите, при които протестът е бил основателен, делото в същия срок следва да се изпрати на съответния първоинстанционен съд, за да продължи неговото разглеждане в съдебната фаза.

В случаите, при които протестът е бил неоснователен, делото в същия срок следва да се изпрати на съответната районна прокуратура от съответния първоинстанционен съд за провеждане на допълнително разследване. В последния случай прокуратурата не може по никакъв начин да изпълни възложените ѝ задачи в разпореджанието по чл. 249, ал.2 НПК от съответния районен съд, ако не получи делото физически. В това отношение е наложително да се подобри вътрешната организация на дейността на ОС и взаимодействието му с РС, с оглед ускоряване връщане на делото на прокурора.

4. Само по този начин съдът като цяло и основен, и въззивен, може да съдейства за приключване на цялото наказателно производство в законоустановените срокове за ДП и в разумния срок за съдебната фаза на процеса. В противен случай, каквито са масовите забавяния на изпращането на делото на прокурора още в хода на разглеждане на делото от самите съдебни инстанции са формирали деликтно основание за търсене на гражданска отговорност от държавата за причинени вреди, вследствие на забавено правораздаване. Ако се налага ръководството на ОС – Бургас е добре да проведе работно съвещание със съдиите и длъжностните лица, от които зависи своевременното изпращане на делото от ОС и съответния РС до прокурора по този предмет, на което отново да бъдат разяснени задълженията на съответните лица и се вземат реални мерки за тяхното изпълнение. За съда в Страсбург е без значение кой от органите на съдебната власт не е изпълнил служебните си задължения, достатъчно е да е налице такова неизпълнение, независимо от кой орган и това неизпълнение да е в причинна връзка с настъпилия резултат – забавено разглеждане и приключване на делото извън разумния срок.

VI. Натовареност на съдиите от НО на БОС

За 2012 г. съдиите от НО са имали средно 8,28 бр. съдебни заседания месечно, 4,87 дела първа инстанция, 3,40 бр. въззивни дела. Средногодишно съдебните заседания са около 90 на съдия, или по 8,18 месечно. Броят на съдебните заседания е вътрешен показател за работата на съда, който показва каква е организацията на насрочването, призоваването и явяването на страните и участващите в процеса в съдебно заседание, както и качеството на предварителното проучване на делото. Между броя на съдебните заседания и срочното приключване на делото има обратно пропорционална зависимост. Големият брой с.з. не помага, а пречи на своевременното приключване на делата, именно поради това стремежът следва да бъде постепенно намаляване броя на с.з. Това би осигурило и повече свободно време на съдиите извън съдебната зала.

В БОС работят 13 съдии и 1 мл. съдия.

За 2012 г. са приключени общо от всички съдии 227 бр. НОХД – първа инстанция, НАХД – 26 бр., ЧНД – 612 бр., ВНОХД 218, ВНАХД – 55 бр., ВНЧХД – 75 бр. и ВНЧД – 296 бр., или средно на съдия (без мл. съдия, който е участвал в решаването на 4 бр. ВНОХД), разпределението на делата по видове е както следва:

НОХД – 17,5 бр. дела;

НАХД – 2,0 бр. дела

ЧНД – 47 бр. дела

ВНОХД – 16,7 бр. дела

ВНАХД – 4,2 бр. дела

ВНЧХД – 5,8 бр. дела

ВНЧД – 22,8 бр. дела

Разпределението на НОХД първа инстанция между съдиите е между 12 и 21 бройки, т.е. с една амплитуда в по-малко и в повече от осреднения общ брой, съответно 5,5 и 3,5, което показва, че натовареността при разглеждането на НОХД като брой дела е относително равномерна.

От тези данни се вижда, че свършените наказателни дела първа и въззивна инстанция, средно на съдия, възлизат на 34,2 броя дела. Ако към тях се прибавят и свършените средно по 4,2 ВНЧХД ще се получи по 38,4 броя (НОХД и ВНЧХД) годишно, които съставляват по-трудната и по-съществената част от работата по наказателни дела въобще. При средно около 11 раб. месеца в годината на съдия от БОС се падат по 3,49 бр. дела от посочената по-тежка категория дела.

Останалите дела се разпределят както следва: ЧНД първа и въззивна инстанция възлизат общо на 918 бр., или по 70 бр. дела на съдия годишно и по 6,36 месечно.

НАХД първа и въззивна инстанция възлизат общо на 81 бр. или по 6,2 бр. годишно на съдия и по 0,56 бр. дела месечно, или общо от тази по-лека категория дела съдиите имат по 6,82 месечно, които следва да се прибавят към по-тежките дела (ОХ и ЧХ първа и въззивна инстанция.) по 3,49 месечно или средно месечно съдиите са приключили общо по 10,31 бр. наказателни дела, от които 3,49 съставляват по-висока степен на фактическа и правна сложност, или това прави около 33% от всички наказателни дела.

Отделен е въпросът, че при относително еднакъв брой разпределени фактически дела могат на практика да се окажат съществени различия по действителната фактическа и правна сложност на делата и това да промени реалната натовареност на определени съдии. Това зависи наред с другото и от спецификата на делата, което трудно се отчита.

По показателя натовареност при разглеждането на наказателни дела съдиите от БОС нямат съществено различие от средните показатели за страната.

От посочените по-горе показатели и цифрови данни могат да се направят някои изводи със важно практическо значение:

Ако съдията има по 8,18 бр. с.з. месечно, в които се решават средно по 3,49 ОХ дела първа и въззивна инстанция и ВНЧХД, както и по 6,82 бр. ЧНД и НАХД от това следва, че всеки месец следва да написва мотиви най-малко по 3 дела – НОХД първа и въззивна и по 7 дела ЧНД и НАХД, т.е. общият брой написани дела за месеца не следва да бъде по-малко от 10, в съотношение 3:7, спрямо по-тежки към по-леки дела. Това практически не е невъзможно като се имат предвид и следните положения:

От свършените общо 227 НОХД първа инстанция за 2012 г., 71 бр. дела са приключили със споразумения, по които не се пишат никакви мотиви.

По 22 дела е проведено СССл, където има признаване на фактическите обстоятелства по ОА и това значително улеснява изготвянето на мотиви, които акцентират на практика само върху вида и размера на наказанието. При това положение следва да се изпишат мотиви по общия ред по 118 дела, което възлиза на 52% от всички решени НОХД първа инстанция, или в индивидуален план това води автоматично до намаляване броя на по-тежките наказателни дела за писане на мотиви наполовина от 3,49 на 1,7 бр. дела месечно.

Следователно, за да не се получи забавяне на изготвянето на съдебните актове, съдията ежесечно следва да изписва мотиви по около 2 бр. НОХД и по 8 бр. от всички останали наказателни дела (ЧНД, НАХД и др.), което практически, с оглед на тяхната сравнително по-малка сложност и трудоемкост, не е невъзможно.

За да няма цикличност в натовареността на съдиите е необходимо останалите несвършени дела в края на годината да не надхвърлят значително броя на месечните постъпления и броя на свършените дела ежесечно.

VII. Изводи и препоръки:

Председателят на БОС г-жа Боряна Димитрова е с достатъчен юридически и ръководен опит. Била е съдия и председател на РС-Бургас. От 27.07.2009 г. е председател на БОС. Понастоящем г-жа Б. Димитрова познава отблизо проблемите в организацията и осъществяването на правораздавателната дейност на БОС и полага сериозни усилия за успешното им решаване.

При разговор по време на проверката стана ясно, че няма проблем или недостатък в работата на съда като цяло и на съдиите поотделно, който не ѝ е известен и по който да не е мислила и да не е вземала решение. Има свой стил на управление и ръководство, който изключва радикалните мерки и санкциите, дори и силовото администриране. Разчита на постепенното отстраняване на причините породили недостатъците в

работата и вътрешното самосъзнаване на необходимостта от тяхното отстраняване, т.е. на усъвършенстване дейността на съда по един еволюционен път.

Не може да бъде оспорено правото на всеки адм. ръководител да има свой стил на ръководство и управление, защото стилът - това е индивидуалността на всеки човек. Същевременно, определено може да се посочи, че в общата система на съдебно управление конкретният стил на управление винаги е допустим ако са съобразени напълно правомощията и задълженията на адм. ръководител по ЗСВ и ако управляваният от него съд изпълнява успешно всички свои функции и задачи, произтичащи от Конституцията и законите на страната.

По отношение на БОС следва да се отбележи, че това е един от големите съдилища в страната, който има по щат 48 съдии и 72 души съдебен персонал. Съдът обслужва населението от територията на Бургаска област, на която с осъществява интензивна, стопанска, индустриална, търговска, транспортна, туристическа, културна и образователна дейност. Следва да се посочи, че на същата територия възникват и се развиват не само множество по характер и многообразие, но и твърде специфични по своята конкретна проява обществени отношения, чиято защита следва да се гарантира от дейността на БОС. Присъствието на територията на този съд на множество чуждестранни граждани през летния сезон придава на дейността на БОС в известна степен и международно значение, което пряко рефлектира върху авторитета на Република България. От тази гледна точка БОС има много по-сложни и отговорни задачи от останалите окръжни съдилища в страната.

Успешното изпълнение на тези задачи предполага:

1. Добра вътрешна организация на работата;
2. Добросъвестност и съзнателна служебна дисциплина, проявявана ежедневно и при изпълнението на всяка дейност;
3. Високо качество на постановените съдебни актове, което на практика изисква съответствие между постановения съдебен акт и констатираното закононарушение или престъпление или постигане на така наречената справедливост чрез постановяването на всеки съдебен акт;
4. Равномерна ликвидност на висящността на делата пред съда - без импулсивност, приливи и отливи в темпото на работа;
5. Убеждаващ регулативен ефект на постановените съдебни актове, които да имат освен коригиращ още и възпитателен ефект.

Изпълнението на всички горепосочени условия не е по силите само на председателя на съда. Той е длъжен обаче, неминуемо да осигури добра вътрешна организация на работа като взаимодействие между отделните звена и лица в съда, както и перманентен текущ и последващ контрол върху цялостната работа в съда. В това отношение следва да разчита, не

само на своите заместници и на ръководителите на отделните служби, а и на всички съдии и високо квалифицирани специалисти в съда.

Една част от констатираните недостатъци в работата на съда: липсата на надлежно образуване на наказателните дела, както и надлежното приключване на деловодните книги могат да бъдат отстранени лесно и то за кратко време, каквото уверение се получи от председателя по отношение на образуването на наказателните дела.

Други недостатъци, каквото е забавеното привеждане в изпълнение на влезлите в сила присъди, не може да стане еднократно, но е възможно да се предприемат незабавни действия за спирането на този процес и то чрез активната намеса на зам. председателя по наказателните дела, който следва да упражнява ежемесечен контрол върху тази дейност. Няма пречка, а напротив, би било полезно и много ефективно, ако докладчиците по делата, чиито актове подлежат на изпълнение, да проявяват интерес и да получават информация от деловодството по електронен път, кога е приведен в изпълнение съответният съдебен акт, чието постановяване има основна и главна цел – привеждането му в изпълнение.

Служебната дисциплина и добросъвестността са лични професионални качества за всеки съдия, които не могат да бъдат налагани или контролирани, но за тях може да се работи косвено, чрез създаване на добри предпоставки за тяхното изявяване и утвърждаване.

Качеството на съдебните актове е също пряка функция на професионалната компетентност на всеки съдия. За постигането на този показател е наложително разясняването и изучаването на новостите в законодателството, правната теория и практиката на ВКС по тълкувателни, принципни решения и при решаването на конкретни дела на БОС. Всеки съдия трябва да отчита винаги в своята дейност, че неправилно решеното дело е всъщност новосъздадено от него ново дело за съда и колегите си. Бързината, срочността на разглеждане на делата е въпрос и на служебна дисциплина и на добра организация и на спазването на закона.

В тази насока би било полезно да се уеднакви практиката на съда относно:

- избягване на неоснователно отлагане на делата като се съобразяват винаги и процесуалните права на процесуалните субекти;
- за третиране и отчитане на определени действия на страните и техните пълномощници, съставляващи злоупотреба с правото, които по резултат не трябва да водят до отлагане на делото;
- за санкционирането на страните и свидетелите, в предвидените случаи в НПК, както и за прилагането на други мерки на принуда;
- въвеждане на засилено наблюдение на приключването на съответните дела, когато те не са приключили за НОХД повече от 1 година; НЧХД – повече от 2 години; АНХД – повече от 6 месеца; ЧНД – повече от 2 месеца.

Спазването на тези срокове гарантира тяхното приключване със съдебен акт, а не с прекратяване, а в останалите случаи (ЧНД – осигурява възможност на други органи да продължат работата си, най често това е прокуратурата.

Най-голямата слабост на съда е в забавеното изписване на съдебните актове. Това е проблем, който е личен за всеки съдия.

Председателят на съда и неговия заместник по наказателната материя са длъжни да осигурят равномерно натоварване на съдиите при разпределението на делата и в останалите дейности на съда, както и изискват ежемесечна информация относно вида и броя на ненаписаните съдебни актове и срока, когато това ще стане.

Ненаписания съдебен акт е абсолютна пречка постановеният съдебен акт да влезе в законна сила и да породи предвидените в него правни последици.

От гледна точка на изискванията на процесуалния закон написването на съдебния акт е съществена част от решаването на делото, т.е. съществен елемент от правосъдието въобще. Закъснялото правосъдие се приравнява от съда в Страсбург на липсата на правосъдие, а по практически последици може да се определи като отказ от правосъдие, което е възможно най-тежкото професионално нарушение на един съдия. Не може да има приемливо обяснение за забавени мотиви за срок от 312 дни, каквито случаи има по отделни дела.

За преодоляването на това негативно положение на друго място са дадени определени препоръки, но най-главното си остава волята и желанието на съдията да бъде изряден пред закона, страните и обществото, на което не може да се намери ефективен административен аналог.

Предлагаме на ръководството на съда и на всички съдии на общо събрание да обсъдят този сериозен проблем и да набележат и изпълнят необходимите адекватни мерки за неговото преодоляване.

За предприетите мерки, с оглед направените препоръки и предложения, Инспектората към ВСС, да бъде уведомен в едномесечен срок.

ИНСПЕКТОР:

ПЕТЪР РАЙМУНДОВ